ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 289 (5365) СУБОТА 21 СНЕЖНЯ 1935 г. Год выдання XVIII

19 снежня ў зале пасяджэнняў ЦК ВКП(б) адбылася нарада калгаснікаў і калгасніц Узбекістана, Казахстана і Кара-Калпакіі, перадавікоў барацьбы за высокі ўраджай бавоўны з членамі ЦК ВКП(б) і ўрада СССР.

Падрабязнае інфармацыйнае паведамленне аб нарадзе змешчана на 2-й старонцы.

Аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні калгасаў і ўздыме сельскай гаспадаркі ў абласцях, краях і рэспубліках нячорназемнай паласы

Пастанова Савета Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)

Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) устанаўляюць, што раёны нячорназемнай паласы — Маскоўская, Ленінградская, Калінінская вобласці, Беларуская ССР, Горкаўскі край, Заходняя вобласць, Паўночны і Кіраўскі краі, Івана-ва-Прамысловая вобласць дасягнулі за апошнія гады раду поспехаў ва ўздыме сельскай гаспадаркі: з поспехам укараняюцца пасевы азімай і яравой пшаніцы, плошча якіх узрасла з 335 тысяч гектараў у 1928 годзе да 2 млн. гектараў у 1935 годзе, вырасла прадукцыя і продаж дзяржаве бульбы, гародніны і льну, задавальняюча выконваецца дзяржаўны план развіцця жывёлагадоўлі. Такія вобласці, як Маскоўская, Ленінградская, Горкаўскі край, Калінінская і іншыя, пакрываюць значную частку сваёй патрэбнасці ў хлебе і гародніне і амаль поўнасцю ў бульбе за кошт сваіх рэсурсаў. Разам з тым, СНК СССР і ЦК ВКП(б) лічаць дасягненні ва ўздыме сельскай гаспадаркі і ўмацаванні калгасаў як у вышэй пералічаных абласцях і краях, так і па правабярэжжу Куйбышаўскага края і паўночнай частцы Курскай вобласці недастатковымі:

а) Не гледзячы на спрыяючыя кліматычныя ўмовы, ураджай зернавых, бульбы, гародніны і асабліва льну і канапель ва ўказаных раёнах прадаўжае заставацца на вельмі нізкім узроўні і няўстойлівым: па зернавых 7—9 цэнтн. і толькі ў паасобных абласцях і краях—да 11 цэнтн. з гектара, па бульбе — 80—90 цэнтн. з гектара, па льну і канаплях—2—3 цэнтн. у пераводзе на валакно. Такі сярэдні ўраджай мае месца пры наяўнасці перадавых калгасаў, якія атрымліваюць 30 цэнтн. і вышэй на гектар па зернавых, 5 цэнтн. і вышэй па льну, 200 валакна на гектар, па ільну, 200 цэнтн. і вышэй на гектар бульбы ... абстаіць справа з

і па арганізацыйна-гаспадарчаму ўмацаванню калгасаў не стала яшчэ ў цэнтры ўвагі многіх раённых партыйных арганізацый.

д) Сталінскі калгасны статут сістэматычна парушаецца. Злачынна парушаецца ўстаноўлены статутам парадак выбараў і змены кіруючых калгасных работнікаў (старшынь калгасаў і брыгадзіраў). Старшыні калгасаў часта знімаюцца без дастатковых падстаў, перакідаюцца з калгаса ў калгас, аддаюцца пад суд і штрафуюцца незаконна па зусім пусцяковых падставах, дзе было-б зусім дастаткова грамадскага ўздзеяння ці ўказання адпаведнага партыйнага і совецкага органа. Тым самым партыйныя і совецкія органы, замест таго, каб выхоўваць і замацоўваць кіруючыя калгасныя кадры, растрачваюць гэтыя кадры і не ствараюць устойлівага кіруючага складу ў калгасах, без чаго нельга рушыць наперад справу ўмацавання калгасаў.

Ва многіх выпадках устаноўленыя статутам правілы выключэння з калгаса парушаюцца, а іменна: выключаюць калгаснікаў за такія парушэнні дысцыпліны, якія, згодна статута, караюцца штрафам ці грамадскімі мерамі ўздзеяння, выключаюць членаў сем'яў адыходнікаў ці асоб, што пашлі цалкам працаваць у прамысловасць, у той час як такі адыход з'яўляецца зусім нармальным ва ўмовах нячорназемнай паласы і не можа ні ў якім выпадку праследвацца мясцовымі органамі; выключэнні калгаснікаў прадаўжаюць рабіцца партыйнымі і совецкімі органамі, дырэктарам МТС, на гэта не ўпаўнаважанымі; выключэнні робяцца праўленнем калгаса без рашэння агульнага сходу калгаснікаў.

У мэтах забеспячэння далейшага паскарэння ўздыму сельскай ... нячорназемнай

пягу бліжэйшых 3—4 год павышэнне ўраджайнасці па зернавых культурах 90—100 пудоў у сярэднім з гектара, па льну — 4—5 цэнтн. льновалакна ў сярэднім з гектара, канаплях 5—6 цэнтн. валакна з гектара, па бульбе 900—1.100 пудоў у сярэднім з гектара. Даручыць крайкомам і абкомам на працягу сёлетняй зімы з прыцягненнем перадавых калгасаў, якія атрымліваюць ужо цяпер рэкордныя ўраджаі, распрацаваць неабходныя практычныя мерапрыемствы па павышэнню ўраджайнасці прыстасоўна да кожнага раёна і калгаса, звярнуўшы асаблівую ўвагу на ўкараненне і поўнае скарыстанне мясцовых угнаенняў (гной, попел, торф, вапна і т. п.).

Абавязаць абкомы, крайкомы, ЦК КП(б) Беларусі, абласныя, краявыя выканкомы, СНК БССР і Наркамзем СССР забяспечыць безумоўнае выкананне плана загатовак насення канюшыны ўраджаю 1935 года і залажыць у 1936 годзе ў кожнай вобласці (краі, рэспубліцы) насенныя расаднікі канюшыны на плошчы, якая-б забяспечыла вытворчасць насення канюшыны ў размерах дзяржаўнага плана, праект якога Наркамзему ў месячны тэрмін прадставіць на зацвярджэнне ўрада.

2. Аказаць вышэйуказаным абласцям і краям нячорназемнай паласы ў 1936 годзе наступную дапамогу арганізацыяй новых МТС і трактарнымі машынамі:

А) Будаўніцтва новых МТС

Паўночны край — 22, у тым ліку к вясне — 14.
Карэльская АССР — 10, у тым ліку к вясне — 8.
Ленінградская вобласць — 25, у тым ліку к вясне — 16.
Заходняя вобласць — 25, у тым ліку к вясне — 16.
Калінінская вобласць — 25, у тым ліку к вясне — 16.
Маскоўская вобласць — 25, у тым ліку к вясне — 16.
Іванаўская вобласць — 15, у тым ліку к вясне — 10.
Горкаўскі край — 23, у тым ліку к вясне — 16.
Кіраўскі край — 25, у тым ліку к вясне — 16.
БССР — 23, у тым ліку к вясне — 15.
Правабярэжжа Куйбышаўскага края—33, у тым ліку к вясне—22.
Паўночныя раёны Курскай вобласці—15, у тым ліку к вясне—10.
Усяго 266, у тым ліку к вясне — 175.

Б) Снабжэнне трактарамі

	СТЗ і ХТЗ	ЧТЗ	«Універсал-2»
Паўночны край	900	125	25
Карэльская АССР	80	60	—
Ленінградская вобласць	1450	300	300
Заходняя вобласць	1850	220	130
Маскоўская вобласць	2800	390	450
Калінінская вобласць	1700	300	50
Іванаўская вобласць	1650	200	75
	1800	250	50

4. Абавязаць партыйныя і совецкія арганізацыі нячорназемнай паласы падрыхтаваць да сельскагаспадарчых работ 1936 года кваліфікаваныя кадры для трактарных машын у наступнай колькасці:

	Трактарыстаў	У тым ліку для ЧТЗ	Трактарных брыгадзіраў	Камбайнераў	У тым ліку для паўночных камбайнаў	Ільноцерабільнікаў (з ліку трактарыстаў)	Машыністаў інструктароў ільноапрацоўчых машын	Машыністаў складаных малатарань	Вадзіцеляў бульбяных машын	Механікаў МТС
Паўночны край	8200	300	850	60	50	260	450	300	50	150
Карэлія	500	150	80	—	—	—	—	30	—	60
Ленінградская вобласць	6500	700	500	350	320	610	1200	550	480	250
Заходняя вобласць	6500	500	500	150	100	1000	1200	700	480	220
Маскоўская вобласць	9500	700	750	600	50	240	550	750	950	300
Калінінская вобласць	6000	700	600	100	70	1350	2000	650	240	250
Іванаўская вобласць	5800	450	600	150	100	1000	1200	500	350	200
Горкаўскі край	6000	550	700	250	50	250	250	500	400	200
Кіраўскі край	7300	800	700	400	50	950	650	700	150	250
БССР	6000	700	600	200	150	850	1000	600	600	300
Правабярэжжа Куйбышаўскага края	6500	900	450	550	30	50	100	450	150	290
Паўночныя раёны Курскай вобласці	3500	600	300	400	—	—	—	300	100	120
УСЯГО . . .	67300	7050	6130	3210	970	6560	8600	6030	3900	2590

5. Устанавіць план пад'ёму новых зямель на 1936 год за лік раскарчоўкі, расчысткі хмызнякоў і асушкі балот у размеры 700 тыс. гектараў па нячорназемнай паласе з наступным размеркаваннем па абласцях, краях і рэспубліках (у тыс. га):

Паўночны край	60
Карэльская АССР	5
Ленінградская вобласць	90
Заходняя вобласць	65
Маскоўская вобласць	65
Калінінская вобласць	90
Іванаўская вобласць	80
Горкаўскі край	55
Кіраўскі край	90
БССР	70
Правабярэжжа Куйбышаўскага края	30
Усяго:	700 тыс. га.

Забараніць мясцовым партыйным і совецкім органам падмяняць асваенне новых зямель за лік раскарчоўкі, расчысткі хмызнякоў і асушкі балот распрацоўкай пасьбішчных і лугавых угоддзяў, што на справе не дае павелічэння агульных зямельных рэсурсаў, якія знаходзяцца ў ска...

ў парушэннях статута будуць сурова карацца.

СНК СССР і ЦК ВКП(б) прапануюць усім партыйным і совецкім арганізацыям забяспечыць найстражэйшае правядзенне ў жыццё ўстаноўленых статутам правіл выключэння з калгасаў, у прыватнасці не дапускаць выключэння з калгасаў сваякоў асоб, што пашлі на адходныя заработкі ці на пастаянную работу ў прамысловасць, і найстражэйшым чынам праследваць, як за перавышэнне ўлады, тыя партыйныя і совецкія органы, якія сваімі рашэннямі робяць выключэнні з калгасаў іх членаў.

СНК СССР і ЦК ВКП(б) прапануюць спыніць маючыя месца шматлікія парушэнні ўстаноўленага статутам парадку выбару і знімання старшынь з калгасаў і брыгадзіраў, забяспечыць рэгулярнае склікание агульных сходаў калгаснікаў і абмеркаванне на іх усіх важнейшых пытанняў калгаснай гаспадаркі, забяспечыць дакладнае захаванне прадугледжаных статутам мер па вы... несвядомых калгаснікаў

на зацвярджэнне ў ЦК ВКП(б) і СНК СССР план неабходных першых мерапрыемстваў на 1936 год з дакладным указаннем, у адносінах якіх калгасаў і раёнаў імі намячаюцца гэтыя мерапрыемствы.

10. Канстатуючы, што наяўнасць у нячорназемнай паласе празмерна дробных калгасаў, часта ў 5—10 двароў, перашкаджае скарыстанню пераваг грамадскай калгаснай працы і скарыстанню новых машын, прапанаваць крайкомам і абкомам і адпаведным выканкомам распрацаваць неабходныя практычныя мерапрыемствы па аб'яднанню такіх празмерна дробных калгасаў пры ўмове найстражэйшай добраахвотнасці такога аб'яднання і з дакладным указаннем раёнаў і калгасаў і прадставіць іх у трохмесячны тэрмін на зацвярджэнне ЦК ВКП(б) і СНК СССР.

11. Даручыць сельгасаддзелу ЦК ВКП(б) і Наркамзему СССР у найкарацейшы тэрмін прадставіць на зацвярджэнне СНК СССР і ЦК ВКП(б) парадак аплаты работнікаў на новых уборачных машынах па льну і бульбе, выходзячы з сістэмы, прынятай у мінулым годзе і цалкам сябе а...

...-9 цэнтн. і толькі ў паасобных абласцях і краях—да 11 цэнтн. з гектара, па бульбе — 80—90 цэнтн. з гектара, па ільну і канаплях—2—3 цэнтн. у пераводзе на валакно. Такі сярэдні ўраджай мае месца пры наяўнасці перадавых калгасаў, якія атрымліваюць 30 цэнтн. і вышэй на гектар па зернавых, 5 цэнтн. і вышэй валакна на гектар па ільну, 200 цэнтн. і вышэй на гектар бульбы Дрэнна абстаіць справа з ўкараненнем і асабліва захаваннем севазваротаў.

б) Накіраваныя ў МТС нячорназемнай паласы складаныя сельскагаспадарчыя машыны скарыстоўваюцца, як правіла, вельмі нездавальняюча: прадукцыйнасць трактараў нізкая, складаныя малатарні працуюць з няпоўнай нагрузкай, асабліва нездавальняюча скарыстоўваецца шыроказахватная ільноцерабілка, даўшая ў 1935 годзе толькі 1/6 частку ўстаноўленай урадам мінімальнай нормы прадукцыйнасці, у той час як перадавыя ільноцерабільнікі і ільноцерабільніцы далі па 60—100 гектараў на машыну за сезон. Гэта адбываецца галоўным чынам таму, што краявыя і абласныя арганізацыі ўказаных раёнаў не падабралі і не падрыхтавалі кадраў для асваення складаных сельскагаспадарчых машын.

в) З прычыны недастатковай увагі да захавання і аднаўлення конскага пагалоўя, лік рабочых коней у гэтых краях і абласцях усё яшчэ прадаўжае зніжацца, і значная частка коней знаходзіцца ў нездавальняючым стане. У зусім недастатковых тэмпах развіваецца свінагадоўля і аўцагадоўля, як грамадская калгасная, так і ў калгасных дварах.

Вельмі нездавальняюча абстаіць справа з пасевамі канюшыны, расшырэнне якіх з'яўляецца адной з важнейшых умоў павышэння ўраджайнасці зернавых і асабліва ільну і павелічэння кармовых рэсурсаў для жывёлы. Планы астаўлення насеннікаў канюшыны, збору і загатовак насення не выконваюцца.

Дрэнна пастаўлена ў пераважнай большасці выпадкаў работа па паляпшэнню лугоў і пасьбішч і прывядзенню іх у культурны выгляд, што можа і павінна даць велізарныя рэсурсы добрых кармоў для жывёлы.

г) Краявыя, абласныя і раённыя партыйныя арганізацыі ў радзе выпадкаў не ўлічылі ўказання таварыша Сталіна, што «пераход да калектыўнай гаспадаркі, як пераважнай формы гаспадаркі, не змяншае, а павялічвае нашы клопаты аб сельскай гаспадарцы, не змяншае, а павялічвае кіруючую ролю комуністаў у справе ўздыму сельскай гаспадаркі».

Не гледзячы на тое, што за апошні год арганізаваны тысячы новых калгасаў у гэтых раёнах і ў калгасы ўступіла больш мільёна аднаасобнікаў, работа па выхаванню калгаснікаў і калгасніц ... адыход з'яўляецца зусім нармальным ва ўмовах нячорназемнай паласы і не можа ні ў якім выпадку праследвацца мясцовымі органамі: выключэнні калгаснікаў прадаўжаюць рабіцца партыйнымі і совецкімі органамі, дырактарам МТС, на гэта не ўпаўнаважанымі, выключэнні робяцца праўленнем калгаса без рашэння агульнага схода калгаснікаў.

У мэтах забеспячэння далейшага паскарэння ўздыму сельскай гаспадаркі нячорназемнай паласы, а таксама правабярэжжа Куйбышэўскага края і паўночных раёнаў Курскай вобласці і арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасаў, **СНК СССР і ЦК ВКП(б) пастанаўляюць:**

1. Абавязаць партыйныя і совецкія арганізацыі нячорназемнай паласы забяспечыць на пра...

Усяго 200. у тым ліку к вясне — 175.

Б) Снабжэнне трактарамі

	СТЗ і ХТЗ	ЧТЗ	«Універсал-2»
Паўночны край	900	125	25
Карэльская АССР	80	60	—
Ленінградская вобласць	1450	300	300
Заходняя вобласць	1850	220	130
Маскоўская вобласць	2800	390	450
Калінінская вобласць	1700	300	50
Іванаўская вобласць	1650	200	75
Горкаўскі край	1800	250	50
Кіраўскі край	2000	350	50
БССР	1600	300	100
Паўночныя раёны Курскай вобласці	750	250	100
Правабярэжжа Куйбышэўскага края	1500	400	100
Усяго	18080	3145	1430

В) Снабжэнне машынамі

	Трактарныя плугі	Трактарныя сеялкі зернавыя	Малатарні: МК-1100	Малатарні: БДО-14	Камбайны: Усяго	Камбайны: У тым ліку паўночныя	Ільноцерабілкі	Бульбаўборачныя машыны: Двухрадныя	Бульбаўборачныя машыны: Аднарадныя	Жняяркі-самаскіды
Паўночны край	1200	200	50	200	60	50	100	50	—	1500
Карэльская АССР	200	10	—	20	—	—	—	—	—	150
Ленінградская вобласць	1910	700	200	250	325	300	200	330	150	3000
Заходняя вобласць	2000	700	300	300	150	100	500	300	130	3000
Маскоўская вобласць	3100	1500	500	200	600	50	140	700	250	3000
Калінінская вобласць	2130	600	300	300	100	70	640	200	40	2500
Іванаўская вобласць	1900	500	250	200	150	100	500	200	150	2500
Горкаўскі край	2120	700	250	200	250	50	150	300	100	3000
Кіраўскі край	2600	900	400	200	400	50	400	100	50	3500
БССР	2100	700	350	200	200	150	500	400	200	3000
Паўночныя раёны Курскай вобласці	1200	500	300	—	400	—	—	50	50	1000
Правабярэжжа Куйбышэўскага края	2200	990	300	100	550	30	40	100	50	2000
Усяго	22660	8000	3200	2170	3185	950	3170	2730	1170	28150

Г) Снабжэнне меліярацыйным інвентаром

	Плугі: Хмызняковыя	Плугі: Балотныя	Плугі: Кустарэзы	Канавакапальнікі	Карчавальныя машыны трактарныя
Паўночны край	70	25	35	50	130
Карэльская АССР	20	10	5	10	30
Ленінградская вобласць	170	40	40	50	200
Заходняя вобласць	200	15	35	50	90
Калінінская вобласць	100	50	35	55	220
Маскоўская вобласць	200	15	30	40	180
Іванаўская вобласць	340	50	40	60	280
Горкаўскі край	150	30	20	20	150
Кіраўскі край	250	50	45	25	220
БССР	250	50	45	40	130
Правабярэжжа Куйбышэўскага края	20	30	20	—	40
Усяго	1770	365	350	400	1700

Д) Снабжэнне легкавымі машынамі райза

Паўночны край	25
Карэльская АССР	10
Ленінградская вобласць	40
Заходняя вобласць	40
Маскоўская вобласць	55
Калінінская вобласць	40
Іванаўская вобласць	35
Горкаўскі край	45
Кіраўскі край	40
БССР	45
Паўночныя раёны Курскай вобласці	20
Правабярэжжа Куйбышэўскага края	30

3. Зацвердзіць наступныя заданні па выпрацоўцы на адзін 15-сільны трактар у гектарах заданні па рабоце шыроказахватных ільноцерабілак і складаных малатарань:

	Выпрацоўка на трактар без малацьбы і транспартных работ	Выцерабіць шыроказахватнай ільноцерабілкай тыс. га	Усяго абмалаціць на складаных малатарнях тыс. тон
Паўночны край	300	13	164
Карэльская АССР	150	—	20
Ленінградская вобл.	300	30	330
Заходняя вобл.	400	45	450
Маскоўская вобл.	420	10	780
Калінінская вобл.	350	63	340
Іванаўская вобл.	350	43	300
Горкаўскі край	480	12	425
Кіраўскі край	450	39	430
Беларусь	380	36	650

Заходняя вобласць	65
Маскоўская вобласць	65
Калінінская вобласць	90
Іванаўская вобласць	80
Горкаўскі край	55
Кіраўскі край	90
БССР	70
Правабярэжжа Куйбышэўскага края	30
Усяго:	700 тыс. га.

Забараніць мясцовым партыйным і совецкім органам падмяняць асваенне новых зямель за лік раскарчоўкі, расчысткі хмызнякоў і асушкі балот распрацоўкай пасьбішчных і лугавых угоддзяў, што на справе не дае павелічэння агульных зямельных рэсурсаў, якія знаходзяцца ў скарыстанні, і ў радзе выпадкаў затрымлівае развіццё жывёлагадоўлі.

6. У мэтах папярэджання ў далейшым велізарных страт хлеба і ільну ва ўмовах дажджлівага надвор'я ў перыяд ўборкі, СНК СССР і ЦК ВКП(б) абавязваюць усе крайкомы, абкомы і ЦК КП(б)Беларусі, абласныя і краявыя выканкомы і Соўнарком БССР папярэдзіць паўтарэнне памылак, дапушчаных ва ўборачную кампанію бягучага года, і правесці ў калгасах наступныя мерапрыемствы, якія забяспечваюць захаванне хлеба і ільну пры ўборцы, абмалоце і пераапрацоўцы ва ўмовах дажджлівай восені:

а) пабудаваць да пачатку ўборкі ў кожным калгасе, а ў буйных калгасах у кожнай брыгадзе, крытыя такі, забяспечыўшы, каб у калгасах, абслугоўваемых МТС, пад гэтымі павецямі маглі змяшчацца складаная малатарня, трактар ці рухавік і абслугоўваючыя малатарню калгаснікі;

б) пабудаваць ва ўсіх калгасах гумны і еўні, прыстасаваныя па сваіх размерах да патрэбнасцей кожнага калгаса;

в) пабудаваць у кожным калгасе прасцейшую калгасную сушню для сушкі зярна з скарыстаннем мясцовага апалу (дроў, торфу і інш.).

Абавязаць абласныя і краявыя зямельныя органы і Наркамзем Беларусі ўстанавіць сістэматычнае кіраўніцтва будаўніцтвам па вецей, еўняў, гумнаў і сушняў і аказаць калгасам неабходную дапамогу будаўнічымі матэрыяламі (лес, цэгла), а таксама тэхнічнай кансультацыяй.

7. СНК СССР і ЦК ВКП(б) указваюць партыйным і совецкім арганізацыям абласцей і краёў, што яны здолеюць у бліжэйшыя тэрміны дабіцца арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасаў толькі пры ўмове, калі сталінскі калгасны статут не фармальна, а на справе атрымае сілу асноўнага дзяржаўнага закону ў кожным калгасе і віноўныя ... словасць, і найстражэйшым чынам праследваць, як за перавышэнне ўлады, тыя партыйныя і совецкія органы, якія сваімі рашэннямі робяць выключэнні з калгасаў іх членаў.

СНК СССР і ЦК ВКП(б) прапануюць спыніць маючыя месца шматлікія парушэнні ўстаноўленага статутам парадку выбару і зняцця старшынь з калгасаў і брыгадзіраў, забяспечыць рэгулярнае склікання агульных сходаў калгаснікаў і абмеркаванне на іх усіх важнейшых пытанняў калгаснай гаспадаркі, забяспечыць дакладнае захаванне прадугледжаных статутам мер па выхаванню несвядомых калгаснікаў і пакаранню асоб, якія парушаюць калгасную дысцыпліну, і па ўкараненню новай грамадскай дысцыпліны працы.

СНК СССР і ЦК ВКП(б) прапануюць спыніць яшчэ шырока распаўсюджаную ў радзе раёнаў практыку незаконнага распараджэння калгаснымі сродкамі з боку совецкіх і гаспадарчых арганізацый і абавязваюць гэтыя арганізацыі ў двухмесячны тэрмін пакрыць сваю запазычанасць калгасам, а органы пракуратуры прыцягваць да суровай адказнасці асоб, якія не выконваюць гэта ўказанне.

СНК СССР і ЦК ВКП(б) абавязваюць спыніць яшчэ сустракаючуюся ва многіх калгасах практыку агульнага незаконнага накладання штрафаў на калгаснікаў.

8. СНК СССР і ЦК ВКП(б) прапануюць пры размеркаванні сельгасмашын, арганізацыі падрыхтоўкі кадраў, дапамогі крэдытам асабліва ўлічыць неабходнасць дапамогі раёнам і калгасам, дзе адбыўся найбольшы прыліў аднаасобнікаў за апошні год, а таксама новаарганізаваўшымся калгасам з тым, каб у найкарацейшы тэрмін дапамагчы гэтым раёнам і калгасам выйсці ў лік перадавых.

9. З прычыны таго, што хутарскі характар землекарыстання ва многіх выпадках зводзіць на нішто перавагі грамадскай гаспадаркі ў калгасах і шкодзіць інтарэсам калгаснікаў і калгасаў у цэлым, прызнаць мэтазгодным у тых выпадках, калі ёсць ці можа быць створаны адзіны калгасны палявы масіў, аказанне некаторага падтрымання тым калгасным хутарскім дварам, якія пажадаюць перайсці на жыхарства ў вёску, шляхам ільготнага снабжэння лесам, распрацоўкі новых зямель пад агароды і крэдыту для пачатковага абзавядзення.

Прапанаваць абкомам і крайкомам, абласным і краявым выканкомам нячорназемнай паласы, Соўнаркому і ЦК КП(б)БССР у двухмесячны тэрмін прадставіць ... джае скарыстанню пераваг грамадскай калгаснай працы і скарыстанню новых машын, прапанаваць крайкомам і абкомам і адпаведным выканкомам распрацаваць неабходныя практычныя мерапрыемствы па аб'яднанню такіх празмерна дробных калгасаў пры ўмове найстражэйшай добраахвотнасці такога аб'яднання і з дакладным указаннем раёнаў і калгасаў і прадставіць іх у трохмесячны тэрмін на зацвярджэнне ЦК ВКП(б) і СНК СССР.

11. Даручыць сельгасаддзелу ЦК ВКП(б) і Наркамзему СССР у найкарацейшы тэрмін прадставіць на зацвярджэнне СНК СССР і ЦК ВКП(б) парадак аплаты работнікаў на новых уборачных машынах па ільну і бульбе выходзячы з сістэмы, прынятай у мінулым годзе і цалкам сябе апраўдаўшай пры аплаце камбайнераў на камбайнах.

12. Даручыць Совету Працы і Абароны, у сувязі з павелічэннем машынаснабжэння нячорназемнай паласы, перадаць снабжэнне гаручым ад спажыўкааперацыі — Саюзнафтагандлю, абавязаўшы апошні расшырыць колькасць баз у нячорназемнай паласе.

Абавязаць Наркамзем Саюза ССР расшырыць рамонтную базу ў нячорназемнай паласе і прадставіць на зацвярджэнне Совета Працы і Абароны ў тыднёвы тэрмін план будаўніцтва майстэрань капітальнага і бягучага рамонту ў адпаведнасці з зацверджаным планам узмацнення машыннага ўзбраення абласцей і краёў гэтай паласы.

13. Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) лічаць зусім недапушчальным той факт, што ў большасці ўказаных краёў і абласцей, у якіх жаночая праца з'яўляецца асноўнай у сельскай гаспадарцы, зусім нездавальняюча пастаўлена вылучэнне жанчын на кіруючую работу ў калгасах і абучэнне жанчын рабоце на складаных сельгасмашынах. Такое пагарджэнне да вылучэння жанчын з'яўляецца адной з галоўных прычын дрэннага выхавання і згуртавання калгаснага актыва.

Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) ставяць задачу перад крайкомамі і абкомамі, абласнымі і краявымі выканкомамі нячорназемнай паласы, перад Соўнаркомам і ЦК КП(б)БССР — дабіцца на працягу бліжэйшых 1—2 год, каб значная частка старшынь калгасаў, калгасных брыгадзіраў, трактарыстаў, камбайнераў і працуючых на трактарных машынах па ільну і бульбе, калгасных рахункаводаў і загадчыкаў калгасна-таварных ферм былі-б жанчыны-калгасніцы.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР
В. МОЛАТАЎ

Сакратар Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)
І. СТАЛІН

19 снежня 1935 г.

Нарада перадавых калгаснікаў і калгасніц Узбекістана, Казакстана і Кара-Калпакіі з кіраўнікамі партыі і ўрада

19 снежня ў зале пасяджэнняў ЦК ВКП(б) адбылася нарада калгаснікаў і калгасніц Узбекістана, Казакстана і Кара-Калпакіі, перадавых барацьбітоў за высокія ўраджаі бавоўны, з членамі ЦК ВКП(б) і ўрада.

У нарадзе прынялі ўдзел 114 дэлегатаў Узбекістана, 17—Казакстана і 12 Кара-Калпакіі.

З'яўленне за сталом прэзідыума таварышоў **Сталіна, Молатава, Кагановіча, Варашылава, Орджанікідзе, Калініна, Чубара, Мікаяна, Рудзутака, Андрэева, Ежова, Якаўлева, Косарэва, Чэрнова** і **Любімава** было спаткана ўдзельнікамі нарады бурнымі авацыямі, доўга незмаўкальнымі апладысментамі, крыкамі «ўра» і воклічамі на узбекскай, казакскай і каракалпацкай мовах: Няхай жыве правадыр народаў таварыш Сталін! Калгаснае прывітанне таварышу Сталіну! Няхай жыве таварыш Молатаў!

Нараду адкрыў старшыня Соўнаркома СССР тав. Молатаў, які звярнуўся з прывітаннем да перадавых калгаснікаў і калгасніц—бавоўнаробаў Узбекістана, Казакстана і Кара-Калпакіі, якія выканалі і перавыканалі дзяржаўны план па бавоўне і дабіліся добрых рэзультатаў ва ўздыме ўраджайнасці бавоўны.

Таварыш Молатаў прадаставіў першае слова звеннявому калгаса імя Сталіна, Акмаль-Абадскага раёна Узбекістана, таварышу **Юнусаву** Файзуле, які дабіўся ўраджайнасці амерыканскай бавоўны ў 57 цнт. з кожнага гектара.

Пасля тав. **Юнусава** выступілі: тав. **Саібаў** Кулдаш — звеннявы калгаса «Тулкун», Андзіжанскага раёна Узбекістана, які дабіўся ўраджайнасці амерыканскай бавоўны ў 54 цнт. з гектара, тав. **Батыроў** Узбекбай — звеннявы калгаса «Учкун», Тентяксайскага раёна Узбекістана, які дабіўся ўраджайнасці амерыканскай бавоўны ў 50,5 цнт. з гектара, тав. **Ермекоў** Баубек — старшыня калгаса «Кзыл Аскер», Келескага раёна Казакстана, тав. **Мірзаеў** Тішабай — старшыня совета ўраджайнасці калгаса імя Ікрамава, Андзіжанскага раёна Узбекістана, які дабіўся сярэдняй ураджайнасці бавоўны па свайму калгасу ў 35 цнт. з гектара, тав. **Артыкова** Гульзіра — зборшчыца бавоўны калгаса імя райкома Кара-Узенскага раёна Кара-Калпакскай АССР, тав. **Тураева** Таджыхан — комсамолка ударніца калгаса «Акмаль-Абад», Стара-Бухарскага раёна Узбекістана, якая збірала па 150 кілограмаў бавоўны ў ... ведамлялі членам ЦК ВКП(б) і ўрада аб тым, як яны дабіліся небывалых ураджаяў бавоўны і дзякавалі таварышу Сталіну, партыі і совецкаму ўраду за заможнае жыццё, заваяванае імі ў калгасах, не раз прарываліся бурнымі апладысментамі ўсёй залы і воклічамі прывітання таварышу Сталіну.

Калгаснік Казакстана тав. **Ермекоў** Баубек паднёс таварышу Сталіну па-майстэрску зроблены альбом з арэхавага дрэва з паказам дасягненняў сельскай гаспадаркі Казакстана і ўручыў членам прэзідыума, паводле пастановы юбілейнай сесіі ЦВК Казакскай АССР, значкі ў гонар 15-годдзя Казакстана.

У часе прамовы старшыні совета ўраджайнасці калгаса імя Ікрамава тав. **Мірзаева** Тішабая перадавыя калгаснікі Узбекістана паднеслі ўсім членам прэзідыума узбекскія нацыянальныя халаты, альбомы з узорамі новых совецкіх доўгавалакністых сартоў бавоўны, а калгасніцы—карзінкі, напоўненыя пладамі калгасных садоў Узбекістана.

Брыгадзір калгаса Туркестанскага раёна Казакстана тав. **Ніязаў** Шарап перадаў ад калгаснікаў раёна таварышам Сталіну і Молатаву барсавыя шкуры.

У яркай і поўнай зместу прамове сакратар ЦК комуністычнай партыі (большэвікоў) Узбекістана тав. **Ікрамаў** адчытаўся перад ЦК ВКП(б), урадам і калгаснікамі аб тым, як Узбекістан выканаў план па бавоўне, пакрыў сваю запазычанасць за мінулы год, як большэвікі Узбекістана выхавалі з асяроддзя радавых калгаснікаў выдатныя кадры сапраўдных майстроў соцыялістычнага бавоўнаводства, сапраўдных аграномаў—дэхкан, атрымліваючых рэкордныя ўраджаі бавоўны. Асобае значэнне ў справе ўздыму бавоўнаводства мелі, паводле слоў тав. Ікрамава, сталінскі статут калгаснага жыцця, увядзенне трактарнай апрацоўкі баваўняных пасеваў і ўстаноўленая па прапанове таварыша Сталіна новая сістэма прэмій-надбавак за перавыкананне планаў бавоўназдачы.

Пасля прамовы тав. Ікрамава на нарадзе выступілі сустрэтыя апладысментамі дэлегатаў народны камісар земляробства СССР тав. Чэрноў і нарком лёгкай прамысловасці тав. Любімаў.

З заключнай прамовай на нарадзе выступіў сустрэты бурнай, доўга незмаўкаўшай авацыяй усёй залы старшыня Совета Народных Камісараў СССР таварыш ...

Аб усесаюзным перапісу жывёлы на 1 студзеня 1936 года

Пастанова Совета Народных Камісараў БССР і ЦК КП(б)Б

Надаючы важнейшае гаспадарча-палітычнае значэнне праводзімаму ў студзені 1936 г. органамі наргасучота перапісу жывёлы, які павінен даць вычарпальныя даныя выканання калгасамі, соўгасамі, калгаснікамі і аднаасобнікамі пастановы СНК БССР і ЦК КП(б)Б ад 10 чэрвеня 1935 г. «Аб плане жывёлагадоўлі на 1935 г.», і ў мэтах паспяховага праводзення перапісу па БССР, Совет Народных Камісараў БССР і ЦК КП(б)Б пастанаўляюць:

1. Абавязаць райкомы, гаркомы КП(б)Б і райвыканкомы забяспечыць падрыхтоўку і правядзенне перапісу жывёлы пад пунктам гледжання праверкі выканання соўгасамі, калгасамі, калгаснікамі і аднаасобнікамі дзяржаўнага плана развіцця жывёлагадоўлі, разгарнуўшы сярод насельніцтва масава-растлумачальную работу аб мэтах усесаюзнага перапісу жывёлы і далейшых задачах уздыму жывёлагадоўлі.

2. Улічваючы рашаючае значэнне для паспяховага правядзення перапісу справы падбору кваліфікаваных і палітычна правераных кадраў перапісу, абавязаць райвыканкомы не пазней 15 снежня 1935 г. вылучыць з ліку апарата раённых устаноў, сельсоветаў, МТС і настаўнікаў неабходную колькасць рэгістратараў перапісу жывёлы, у адпаведнасці з устаноўленай КНГУ БССР сеткай перапісных участкаў для кожнага раёна.

Прапанаваць РВК забяспечыць аслабаненне вылучаных асоб у якасці рэгістратараў ад сваёй асноўнай работы і адкамандзіраванне іх у распараджэнне раённай інспектуры Наргасучота тэрмінам з 25 снежня 1935 г. па 10 студзеня 1936 г. з захаваннем іх аплаты па месцу сваёй пастаяннай работы.

Устанавіць, што вылучаныя для перапісу жывёлы рэгістратары з моманту правядзення з імі інструктажу не могуць быць адкліка्ны ці заменены да сканчэння даручанай ім работы.

3. Улічваючы асаблівае значэнне справы правядзення кантрольных абходаў РК КП(б)Б і РВК забяспечыць не пазней 28 снежня 1935 г. вылучэнне брыгадзіраў кантрольных абходаў з ліку адказных работнікаў раённых устаноў.

4. Абавязаць Наркамзем, Упаўнаважанага Наркомсоўгасаў і інш. наркаматы і цэнтральныя ўстановы своечасова распачаць і да 1 студзеня 1936 г. скончыць інвентарызацыю жывёлы ў падпарадкаваных ім гаспадарках, прыняўшы ўсе меры к паспяховаму, добраякаснаму і ў тэрміны правядзенню перапісу жывёлы.

5. Прапанаваць народнаму камісару земляробства БССР тав. Бенеку даць адпаведнае ўказанне райзямаддзелам аб вылучэнні для ўдзелу ў правядзенні перапісу не менш двух чалавек у кожным раёне з ліку заатэхнічнага і ўчотнага персанала райза.

6. Райкомам КП(б)Б і райвыканкомам у канцы снежня месяца на нарадах старшынь сельсоветаў, старшынь калгасаў і рахункаводаў калгасаў шырока абгаварыць практычныя мерапрыемствы, забяспечваючыя поўны ахоп гаспадарак і жывёлы перапісам і рашучай барацьбы з утойваннем жывёлы.

7. РК КП(б)Б і РВК не пазней 20 студзеня 1936 года абгаварыць вынікі правядзення перапісу жывёлы па раёну ў напрамку праверкі выканання дзяржаўнага плана развіцця жывёлагадоўлі ў разрэзе сектараў і асобных гаспадарак.

8. Забараніць на час правядзення перапісу і распрацоўкі матэрыялаў перапісу мабілізацыі работнікаў, занятых па правядзенню перапісу і распрацоўцы матэрыялаў на іншыя работы.

9. Для дапамогі раёнам у правядзенні перапісу мабілізаваць 10 работнікаў цэнтральных устаноў, скарыстаўшы іх у якасці раённых кіраўнікоў перапісу жывёлы: НКЗ — 3 чал., Акадэміі навук — 4 чал., Наркомфінансаў — 1 чал., Навукова-даследчы інстытут сельскай гаспадаркі — 2 чал. і Навукова-даследчы інстытут харчовай прамысловасці — 1 чал.

10. Кіраўніцтву Наргасучота БССР арганізаваць сістэматычны кантроль і аператыўнае кіраўніцтва падрыхтоўкай і правядзеннем перапісу ў раёнах, забяспечыўшы ў перыяд з 25 па 30 снежня належны інструктаж перапіснага персанала і брыгадзіраў кантрольнай праверкі.

11. Прапанаваць пракурору рэспублікі тав. Кузьміну даць указанне райпракурорам аб тэрміновым разглядзе спраў на злосных утойшчыкаў жывёлы і дэзарганізатараў перапісу.

12. Абавязаць рэдакцыю газеты «Звязда» і раённыя газеты сістэматычна асвятляць падрыхтоўку і правядзенне перапісу ў друку.

Старшыня Совета Народных Камісараў БССР ГАЛАДЗЕД.

Сакратар ЦК КП(б)Б ГІКАЛО.

11 снежня 1935 г.

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАЙ КАМІСІІ ПА СОЦСПАБОРНІЦТВУ З ЗАХОДНЕ-СІБІРСКІМ КРАЕМ І ЗАХОДНЯЙ ВОБЛАСЦЮ

30-годдзе рэвалюцыі 1905 г.

КАЛЯНДАР ПАДЗЕЙ. 21(8) снежня 1905 г.

ПЕЦЕРБУРГ. Выбраны новы Совет Рабочых Дэпутатаў, які апавясціў аб прадаўжэнні ўсеагульнай стачкі.

МАСКВА. Усюды прыпынены работы. На большасці заводаў праходзяць масавыя мітынгі. У майстэрнях Казанскай чыгункі пасля сходу рабочыя пачалі каваць пікі і кінжалы.

Пачалася ўсеагульная забастоўка ў Растове-на-Дану, Новарасійску, Екацерынаслаўлі, Самары, Яраслаўлі, на Екацерынінскай, Владзікаўказскай і Паўднёва-Ўсходняй чыгунках.

МЕНСК. З 12 гадзін дня абвешчана агульная палітычная забастоўка. Раніцою распаўсюджаны пракламацыі РСДРП, якія заклікалі далучыцца да стачкі. Да назначанага часу спынілі работу чыгуначнікі і рабочыя ўсіх фабрык, заводаў і майстэрань. Забаставалі таксама вучні і служачыя кіраўніцтва чыгунак.

ГОМЕЛЬ. У 12 гадзін дня пачалася забастоўка на Лібава-Роменскай чыгунцы. Увечары да забастоўкі далучыліся рабочыя і служачыя Палескіх чыгунак. Утвораны забастовачны камітэт Гомельскага раёна, які ўзяў на сябе кіраўніцтва забастоўкай.

Пачалася забастоўка чыгуначных рабочых у Беластоку, Брэсце, Баранавічах, Бобрыне, Вільні, Ваўкавыску, Пінску, Мазыры і Лунінцы.

(Па матэрыялах Інстытута гісторыі партыі і Кастрычніцкай рэвалюцыі пры ЦК КП(б)Б).

В. І. ЛЕНІН

ВОЙСКА І РЭВОЛЮЦЫЯ

Паўстанне ў Севастопалі ўсё разрастаецца. Справа блізіцца да развязкі. Матросы і салдаты, якія змагаюцца за свабоду, адхіляюць начальства. Парадак падтрымліваецца поўны. Ураду не ўдаецца паўтарыць кранштадскай гнуснай прадзелкі, не ўдаецца выклікаць ніякіх пагромаў. Эскадра адмовілася пайсці ў мора і пагражае гораду, калі папрабуюць уціхамірваць паўстаўшых. Камандаванне «Очаковым» прыняў лейтэнант у адстаўцы Шмідт, адстаўлены за «дзёрзкую» прамову аб забароне са зброяй у руках свабод, абяцаных у маніфесце 30 (17) кастрычніка. Сёння, 28 (15), павінен быў скончыцца, па паведамленню «Руси», тэрмін, назначаны для здачы матросам.

Мы стаім, значыць, напярэдадні рашучага моманту. Бліжэйшыя дні — можа быць, гадзіны—пакажуць, ці перамогуць у поўнай меры паўстаўшыя, ці будуць яны разбіты або будзе заключана якая-небудзь здзелка. Ва ўсякім выпадку, севастопальскія падзеі знамянуюць поўны крах старога, рабскага парадку ў войсках, таго парадку, які ператвараў салдат ва ўзброеныя машыны, рабіў іх сродкамі падаўлення малейшых імкненняў к свабодзе.

Мінулі беззваротна тыя часы, калі руская армія — як гэта было ў 1849 годзе—ішла ўціхамірваць рэволюцыю за межамі Расіі. Цяпер армія беспаваротна адпала ад самадзяржаўя. Яна яшчэ не ўся стала рэволюцыйнай. Палітычная свядомасць салдат і матросаў яшчэ вельмі нізкая. Але ... ты). Які выдатны дакумент гэты спіс патрабаванняў! Як ясна паказвае ён, што армія рабская ператвараецца ў армію рэволюцыйную, і якая сіла стрымае цяпер распаўсюджанне падобных патрабаванняў ва ўсім флоце і ва ўсёй арміі?

Пецербургскія салдаты хочуць дабівацца паляпшэння харчавання, вопраткі, памяшканняў, павелічэння зарплаты, скарачэння тэрміну службы і часу штодзённых заняткаў. Але сярод іх патрабаванняў яшчэ больш месца займаюць другія, якія мог прад'явіць толькі салдат-грамадзянін. Права наведваць у форме ўсе сходы, «нароўні з усімі грамадзянамі», права чытаць і трымаць у казарме **ўсе** газеты, свабода сумлення, ураўненне ў правах усіх нацыянальнасцей, поўная адмена ўсякага чынапачытання па-за казармай, знішчажэнне дзеншчыкоў, знішчажэнне ваенных судоў і падпарадкаванне ўсіх ваенна-судовых спраў агульнаграмадзянскаму суду, права падаваць калектыўныя скаргі, права абараняцца пры малейшым папаўненні з боку начальніка ўдарыць. Такія галоўнейшыя патрабаванні пецербургскіх салдат.

Гэтыя патрабаванні паказваюць, што армія ўжо салідарна ў велізарнай сваёй частцы з паўстаўшымі за свабоду севастопальцамі.

Гэтыя патрабаванні паказваюць, што крывадушныя размовы прыслужнікаў самадзяржаўя аб нейтралітэце арміі, аб неабходнасці трымаць армію ў баку ад палітыкі ... домых рабочых. Уступленне ўрады прыхільнікаў свабоды, пераход на бок народу забяспечыць перамогу справы свабоды і ажыццяўленне салдацкіх патрабаванняў.

Але для таго, каб гэтыя патрабаванні былі ажыццёўлены сапраўды поўна і грунтоўна, трэба зрабіць яшчэ маленькі крок наперад. Трэба звесці разам, у адно цэлае, усе асобныя пажаданні салдат, замучаных праклятай казармай-катаргай. А зведзеныя разам гэтыя патрабаванні будуць азначаць: знішчэнне пастаяннага войска, замену яго ўсеагульным узбраеннем народу.

Пастаяннае войска ўсюды і ва ўсіх краінах служыць не столькі супроць знешняга, колькі супроць унутранога ворага. Пастаяннае войска ўсюды стала зброяй рэакцыі, служкай капітала ў барацьбе супроць працы, катам народнай свабоды. Не будзем-жа спыняцца ў нашай вялікай вызваленчай рэволюцыі на адных прыватных патрабаваннях. Вырвем зло з коранем. Знішчым зусім пастаяннае войска. Няхай армія зальецца з узброеным народам, няхай салдаты панясуць у народ свае ваенныя веды, няхай знікне казарма і замяніцца свабоднай ваеннай школай. Ніякая сіла ў свеце не адважыцца пасягнуць на свабодную Расію, калі аплотам гэтай свабоды будзе ўзброены народ, знішчыўшы ваенную касту, зрабіўшы ўсіх салдат грамадзянамі і ўсіх грамадзян, здольных насіць зброю, салдатамі.

Вопыт Заходняй Еўропы ...

джайнасці калгаса імя Ікрамава, Андзіжанскага раёна Узбекістана, які дабіўся сярэдняй ураджайнасці бавоўны па свайму калгасу ў 35 цнт. з гектара, тав. **Артыкова** Гульзіра — зборшчыца бавоўны калгаса імя райкома Кара-Узенскага раёна Кара-Калпакскай АССР, тав. **Тураева** Таджыхан — комсамолка ударніца калгаса «Акмаль-Абад», Стара-Бухарскага раёна Узбекістана, якая збірала па 150 кілаграмаў бавоўны ў дзень, тав. **Атакулава** Хавахан — піонерка калгаса імя Варашылава, Кокандскага раёна Узбекістана, тав. **Орлоў** А. С.—дырэктар бавоўнянага соўгаса Пахтаарал Казакстана, які даў з плошчы пасеваў бавоўны ў 5.400 гектараў сярэдні ўраджай 17,5 цнт. з гектара, тав. **Аскараў** Назар-Алі — старшыня калгаса імя Ахун-Бабаева, Андзіжанскага раёна, які дабіўся сярэдняй ураджайнасці бавоўны па ўсяму калгасу ў 37 цнт. з гектара, тав. **Ніязаў** Шарап — брыгадзір калгаса «Уртак», Туркестанскага раёна Казакстана, які даў ураджай бавоўны 21 цнт. з гектара, тав. **Мацякубаў** Тішабай—загадчык райзембада Ленінскага раёна Узбекістана, які забяспечыў у цэлым па раёну ўраджайнасць бавоўны ў 21 цнт. з гектара, тав. **Сапараў Курум**, вылучаны з рабочых бавоўназавода, старшыня ЦВК Кара-Калпакскай АССР, тав. **Шадзіева** Таджыхан—сакратар райкома партыі перадавога Молатаўскага раёна Узбекістана і тав. **Ташланава** Салія — дэлегатка другога з'езда калгаснікаў-ударнікаў — старшыня калгаса імя Шадунца, Ленінскага раёна Узбекістана з ураджаем у 31 цнт. бавоўны з гектара.

Прамовы выступаўшых калгаснікаў і калгасніц, у якіх яны па-

нанне планаў бавоўназдачы.

Пасля прамовы тав. Ікрамава на нарадзе выступілі сустрэтыя апладысментамі дэлегатаў народны камісар земляробства СССР тав. Чэрноў і нарком лёгкай прамысловасці тав. Любімаў.

З заключнай прамовай на нарадзе выступіў сустрэты бурнай, доўга незмаўкаўшай авацыяй усёй залы старшыня Совета Народных Камісараў СССР таварыш В. М. Молатаў.

Заканчваючы сваю прамову, таварыш Молатаў паведаміў, што **прэзідыум па прапанове таварыша Сталіна рашыў прадставіць усіх удзельнікаў нарады да вышэйшай узнагароды Савецкага Саюза — ордэнамі, паднесці ім гадзіннікі—жанчынам наручныя залатыя, мужчынам—кішанёвыя, патэфоны з пласцінкамі на нацыянальных мовах і прэміраваць кожны калгас, прадстаўлены на данай нарадзе, грузавой аўтамашынай.**

Заключныя словы прамовы таварыша Молатава і ўнесеная ім ад імя прэзідыума прапанова былі сустрэты ўзрывам авацый удзельнікаў нарады, прарываемых прывітальнымі воклічамі на узбекскай, казакскай і кара-калпакскай мовах: «Ура» Сталіну, даўшаму нам заможнае жыццё! Дзякуй таварышу Сталіну! Няхай жыве тав. Молатаў, старшыня СНК Саюза! Тысячу раз дзякуй ураду за шчаслівае жыццё і цёплы прыём!

Таварыш Молатаў па чарзе выклікае да стала прэзідыума спачатку калгасніц, затым калгаснікаў, і таварышы Сталін, Молатаў і Варашылаў уручаюць кожнаму ўдзельніку нарады падарункі ўрада. (БЕЛТА).

своечасова распачаць і да 1 студзеня 1936 г. скончыць інвентарызацыю жывёлы ў падшэфных ім гаспадарках, прыняўшы ўсе меры

Камісараў БССР ГАЛАДЗЕД.

Сакратар ЦК КП(б)Б ГІКАЛО.

11 снежня 1935 г.

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАЙ КАМІСІІ ПА СОЦСПАБОРНІЦТВУ З ЗАХОДНЕ-СІБІРСКІМ КРАЕМ І ЗАХОДНЯЙ ВОБЛАСЦЮ

1. Пераходны чырвоны сцяг ЦК КП(б)Б і СНК БССР па групе зерневых і бульбяных раёнаў замацаваць за МЕНСКІМ раёнам, які першым у рэспубліцы скончыў загатоўкі ільну добрай якасці і замацаваў за сабой перадавое месца па ўсіх сельскагаспадарчых работах 1935 года (сакратар Менгаркома КП(б)Б т. РЫСКІН, старшыня РВК т. ЖАРЫН).

2. Пераходны чырвоны сцяг ЦК КП(б)Б і СНК БССР па групе ільнаводчых раёнаў замацаваць за КАСЦЮКОВІЦКІМ раёнам, які другім у рэспубліцы і першым з ільнаводчых раёнаў скончыў ільнозагатоўкі, здаўшы дзяржаве ільнопрадукцыю добрай якасці і паказаўшы бальшавіцкія ўзоры работы па ўсіх сельскагаспадарчых кампаніях 1935 года і гэтым самым замацаваў за сабой першае месца сярод ільнаводчых раёнаў рэспублікі (сакратар РК КП(б)Б тав. ЛІСКОВІЧ, старшыня РВК тав. ГРЭБЕНЧЫК).

3. Замацаваць за АРШАНСКІМ раёнам, як узорным раёнам рэспублікі, чырвоны сцяг ЦВК БССР.

Камісія адзначае, што Аршанскі раён і ў 1935 годзе замацаваў за сабой перадавое месца ў рэспубліцы, паказаўшы добрыя ўзоры работы па ўсіх сельскагаспадарчых кампаніях (сакратар РК КП(б)Б тав. СОСКІН).

4. Камісія адзначае, што ТАЛАЧЫНСКІ раён у 1935 годзе паказаў добрыя ўзоры работы як у часе веснавой сяўбы, хлебапаставак, так і здачы ільнопрадукцыі дзяржаве і іншых сельскагаспадарчых работ, тым самым выходзячы з адстаючых на працягу некалькіх гадоў у перадавыя раёны рэспублікі (сакратар РК КП(б)Б тав. КАМЕНШТЭЙН, старшыня РВК тав. КОНІКАЎ).

5. Камісія адзначае, што ДУБРОВЕНСКІ раён, за апошнія гады не выконваючы плана дзяржаўных паставак ільну і займаўшы апошняе месца ў рэспубліцы па ўсіх сельскагаспадарчых работах, у 1935 годзе значна палепшыў сваю работу па раду сельскагаспадарчых кампаній, выходзячы у рады перадавых раёнаў па здачы ільнопрадукцыі дзяржаве.

6. Камісія па соцспаборніцтву адзначае значныя поспехі, дасягнутыя партыйна-совецкімі арганізацыямі і калгаснікамі БЕШАНКОВІЦКАГА, ЦЕРАХАЎСКАГА, ГОМЕЛЬСКАГА, СЕННЕНСКАГА, КАРМЯНСКАГА, ПУХАВІЦКАГА, КРЫЧАЎСКАГА, ЛОЕЎСКАГА, КАПЫЛЬСКАГА і БРАГІНСКАГА раёнаў па выкананню плана здачы ільнопрадукцыі дзяржаве.

7. У далейшым ацэнка ходу спаборніцтва будзе праходзіць вакол пытанняў падрыхтоўкі да веснавой пасеўкампаніі (ачыстка насення, рамонт сельгасінвентару, трактараў, засыпка і загатоўка насення канюшыны), выкананне плана мясапаставак і жывёлагадоўлі.

парадку, які ператвараў салдат ва ўзброеныя машыны, рабіў іх сродкамі падаўлення малейшых імкненняў к свабодзе.

Мінулі беззваротна тыя часы, калі руская армія — як гэта было ў 1849 годзе—ішла ўціхамірваць рэволюцыю за межамі Расіі. Цяпер армія беспаваротна адпала ад самадзяржаўя. Яна яшчэ не ўся стала рэволюцыйнай. Палітычная свядомасць салдат і матросаў яшчэ вельмі нізкая. Але важна тое, што свядомасць ужо прачнулася, што сярод салдат пачаўся **свой** рух, што дух свабоды пранікнуў у казармы скрозь і ўсюды. Казарма ў Расіі была скрозь ды радам горш за ўсякую турму; нідзе так не давілі і не прыгняталі асобы, як у казарме; нідзе не прапвіталі ў такой ступені катаванні, пабоі, здзек над чалавекам. І гэта казарма становіцца ачагом рэволюцыі.

Севастопальскія падзеі не адзінокі і не выпадковы. Не будзем гаварыць аб ранейшых спробах прамога паўстання ва флоце і ў арміі. Супастаўім з севастопальскім пажарам пецербургскія іскры. Успомнім тыя салдацкія патрабаванні, якія намячаюцца зараз у розных вайсковых часцях Пецербурга (яны надрукаваны ва ўчарайшым нумары нашай газе-

папаўненні з боку ... ўдарыць. Такія галоўнейшыя патрабаванні пецербургскіх салдат.

Гэтыя патрабаванні паказваюць, што армія ўжо салідарна ў велізарнай сваёй часткі з паўстаўшымі за свабоду севастопальнамі.

Гэтыя патрабаванні паказваюць, што крывадушныя размовы прыслужнікаў самадзяржаўя аб нейтралітэце арміі, аб неабходнасці трымаць армію ў баку ад палітыкі і інш., што гэтыя размовы не могуць разлічваць ні на малейшае спачуванне салдат.

Армія не можа і не павінна быць нейтральнай. Не ўцягваць армію ў палітыку — гэта лозунг крывадушных служак буржуазіі і царызма, якія на справе заўсёды ўцягвалі армію ў рэакцыйную палітыку, ператваралі рускіх салдат у прыслужнікаў чорнай сотні, у пасобнікаў паліцыі. Нельга стаяць у баку ад агульнанароднай барацьбы за свабоду. Хто адносіцца да гэтай барацьбы роўнадушна, той падтрымлівае бясчынствы паліцэйскага ўрада, абяцаўшага свабоду, каб здзекавацца над свабодай.

Патрабаванні салдат-грамадзян ёсць патрабаванні соцыял-дэмакратыі, патрабаванні ўсіх рэволюцыйных партый, патрабаванні свя-

няхай салдаты панясуць у народ свае ваенныя веды, няхай знікне казарма і замяніцца свабоднай ваеннай школай. Ніякая сіла ў свеце не адважыцца пасягнуць на свабодную Расію, калі аплотам гэтай свабоды будзе ўзброены народ, знішчыўшы ваенную касту, зрабіўшы ўсіх салдат грамадзянамі і ўсіх грамадзян, здольных насіць зброю, салдатамі.

Вопыт Заходняй Еўропы паказаў усю рэакцыйнасць пастаяннага войска. Ваенная навука паказала поўную ажыццявімасць народнай міліцыі, якая можа стаць на вышыню ваенных задач і ў абарончай і ў наступальнай вайне. Няхай крывадушная ці сантыментальная буржуазія марыць аб разбраенні. Пакуль ёсць на свеце прыгнечаныя і эксплаатуемыя, — мы павінны дабівацца не разбраення, а ўсеагульнага народнага ўзбраення. Толькі яно ў поўнай меры забяспечыць свабоду. Толькі яно ў поўнай меры зваліць рэакцыю. Толькі пры ўмове гэтага пераўтварэння свабоду выкарыстаюць на справе мільёны працоўных, а не адны толькі жменькі эксплаатататараў.

(Збор твораў, т. VIII, выд. 3-е, стар. 395—397).

УСЕСАЮЗНЫ ПЕРАПІС ЖЫВЕЛЫ

Урад Совецкага Саюза даручыў органам народна-гаспадарчага ўліку правесці на 1 студзеня 1936 года ўсесаюзны перапіс жывёлы. Перапіс выявіць, якія змены адбыліся ў жывёлагадоўлі пасля чэрвеньскага ўліку і як выконваецца дзяржаўны план развіцця жывёлагадоўлі дзяржаўнымі і кааперацыйнымі гаспадаркамі, калгасамі, гаспадаркамі калгаснікаў і аднаасобнікаў. «Вынікі перапісу пакажуць поспехі і недахопы кожнага края, раёна, калгаса і соўгаса, яны лепш за ўсё будуць атэставаць работнікаў жывёлагадоўлі» **(«Правда»)**. Нарэшце, фактычны матэрыял, які дасць перапіс жывёлы, паслужыць асновай пры складанні дзяржаўнага плана жывёлагадоўлі на 1936 год.

Павінны быць перапісаны ўсе без выключэння віды жывёлы — коні, буйная рагатая жывёла, авечкі, козы, свінні і інш.; у дзяржаўных і кааперацыйных гаспадарках і калгасах адначасова праводзіцца перапіс пчаліных вулляў (раёў). Перапіс праводзіцца ўсюды і ў сельскіх, і ў гарадскіх мясцовасцях; у сельскіх мясцовасцях уліку падлягаюць усе гаспадаркі, як маючыя жывёлу, так і не маючыя яе, у гарадах-жа ўлічваюцца толькі гаспадаркі, якія маюць жывёлу.

Перапіс жывёлы ў дзяржаўных і кааперацыйных гаспадарках і калгасах будзе праводзіцца шляхам асабістага наведвання рэгістратарам кожнай гаспадаркі. К моманту прыбыцця рэгістратара гаспадарка павінна падрыхтаваць ужо запоўнены і падпісаны бланк перапісу; рэгістратар правярае правільнасць запісаў і пры дапамозе брыгады садзейнасці правярае наяўнасць жывёлы.

У гаспадарках калгаснікаў, аднаасобнікаў, рабочых і служачых перапіс жывёлы абавязкова праводзіцца шляхам абходу двароў і пераліку жывёлы ў натуры. Пры гэтым абход двароў, апытанне гаспадароў і пералік жывёлы рэгістратар павінен рабіць з удзелам прадстаўнікоў сельсовета, мясцовага калгаса, партыйнай або комсамольскай арганізацыі.

Даныя перапісу жывёлы ў сельскіх мясцовасцях па кожнай гаспадарцы абмяркоўваюцца на агульных сходах грамадзян. Следам за правядзеннем перапісу і абмеркаваннем яго рэзультатаў на агульным сходзе грамадзян павінны быць выкананы асобныя праверачныя работы — кантрольныя абходы. Гэтыя абходы ахапляюць не менш 10 проц. усіх гаспадарак і праводзяцца як на вёсцы, так і ў гарадах. Кантрольныя абходы праводзяцца асобнымі брыгадамі з прадстаўнікоў сельсоветаў і горсоветаў, партыйных і комсамольскіх арганізацый, профсаюзнага і калгаснага актыва. Арганізуе кантрольныя абходы інспектура наргасуліку.

Пачынаецца перапіс усюды 1 студзеня 1936 года і павінен быць поўнасцю закончан на працягу дзесяці дзён. Каб у вызначаны тэрмін з поспехам прэвесці ўсю работу, кіраўніцтва наргасуліку БССР устанавіла сетку перапісных участкаў размерам ад 200 да 500 гаспадарак, на якія разбіта ўся тэрыторыя рэспублікі. Усяго па БССР арганізавана 2.940 перапісных участкаў.

Важнейшае гаспадарча-палітычнае значэнне перапісу жывёлы абавязвае ўсе райкомы і райвыканкомы забяспечыць дасканалую падрыхтоўку і правядзенне яго. Неабходна неадкладна разгарнуць сярод насельніцтва масава-растлумачальную работу аб мэтах усесаюзнага перапісу жывёлы і далейшых задачах уздыму жывёлагадоўлі.

Рашаючае значэнне для паспяховага правядзення перапісу мае падбор палітычна-правераных і кваліфікаваных кадраў рэгістратараў; да перапісу неабходна прыцягнуць усе культурныя сілы вёскі, работнікаў раённых устаноў, сельсоветаў, МТС, настаўніцтва, студэнцтва ВНУ і тэхнікумаў.

Раённыя арганізацыі павінны вызваліць выдзеленых рэгістратараў ад асноўнай работы і адкамандыраваць іх у распараджэнне раённай інспектуры наргасуліку з 25 снежня 1935 года па 10 студзеня 1936 года, захаваўшы аплату іх па месцу пастаяннай работы. Усе выдзеленыя для правядзення перапісу работнікі спачатку праходзяць інструктаж пад кіраўніцтвам раённых інспектароў наргасуліку.

Соўгасы, каапгасы, гаспадаркі ОРС'аў, калгасы павінны к пачатку перапісу жывёлы поўнасцю закончыць інвентарызацыю жывёлы на 1 студзеня 1936 года і, падрыхтаваць выверадыя даныя аб выкананні плана вырошчвання маладняка і абароту стада за 1935 год.

Раённым арганізацыям неабходна да пачатку перапісу на нарадах старшынь сельсоветаў, калгасаў і рахункаводаў калгасаў шырока абмеркаваць практычныя мерапрыемствы, забяспечваючыя поўны ахоп гаспадарак перапісам і рашучую барацьбу з утойваннем жывёлы, памятаючы, што ўсесаюзны перапіс жывёлы — «гэта зусім не канцэлярская справа, а па сутнасці шырокі агляд нашай жывёлагадоўлі і масавая праверка таго, як выканан дзяржаўны план развіцця жывёлагадоўлі на 1935 год». (Правда»).

Н. ВЛАДЗІМІРСКІ.

На ўсесаюзнай нарадзе стаханаўцаў лесапілення і дрэваапрацоўкі

БАБРУЙСК, 20 снежня **(спец. кар. «Звязды»).** Ранішняе пасяджэнне пачалося выступленнем адказнага сакратара ЦК саюза лесапілення і дрэваапрацоўкі цэнтра і поўдня т. **Блюміна.**

Громам апладысментаў сустракаюць дэлегаты агалашэнне прывітальнай тэлеграмы ЦК КП(б)Б.

Слова атрымлівае рамшчык лесазавода «Парыжская комуна» (Іванаўскай вобласці) т. **Фёдараў.**

Пасля выступленняў начальніка лесацэха кіеўскага лесакамбіната т. **Вайнблата** і рамшчыка мозгінскага лесазавода (Удмурцкая аўтаномная вобласць) т. **Князева**, выступіў спатканы гучнымі апладысментамі знатны рамшчык БССР і ўсяго Совецкага Саюза т. **Рыгор Рушко.**

Дэлегаты з вялікай увагай слухаюць кожнае яго слова, задаюць дзесяткі пытанняў, на якія тав. Рушко падрабязна адказвае.

— Наша задача, — гаворыць тав. Рушко, — даваць рэкорды выпрацоўкі не толькі адной рамай, але ўсёй зменай, усім цэхам, усім заводам. У такім напрамку мы павінны замацаваць нашы дасягненні і разгортваць далейшае соцспаборніцтва паміж нашымі лесазаводамі.

На ранішнім пасяджэнні выступілі таксама т. **Трэцюхін** (упоўнаркамлес па БССР), **Верашчагін** (Чувашыя), **Герман** (старшыня заўкома гомельскага камбіната імя Гікало), т. **Вальфсон** (начальнік лесацэха № 1 бабруйскага лесакамбіната, дзе працуе т. Рушко), **Дзверц** (інжынер саюзлеснякпрома), **Бас** (рамшчык крэменчугскага лесакамбіната), **Літоўкін** (рамшчык яраслаўскага лесакамбіната), т. **Дварэцкі** (дырэктар Белдрэва) і інш.

Дэлегаты, якія прымаюць удзел на нарадзе не парвалі сувязі са сваімі прадпрыемствамі. Штодзенна на адрас нарады паступаюць дзесяткі тэлеграм: з Астрахані, Вольска, Камышына, Чэрвеня. У іх паведамляюць аб новых перамогах, аб абавязацельствах, якія бяруць стаханаўцы лесапілення ў гонар нарады.

Ініцыятыўную работу на нарадзе праявіла бабруйская раённая газета «Комуніст». Яна выпускае спецыяльныя лістоўкі-маланкі, у якіх вядуцца завочныя спрэчкі дэлегатаў. У гэтых спрэчках ужо выступіла 400 дэлегатаў.

***

20 снежня на вячэрнім пасяджэнні выступілі т. **Іваноў** — кіраўнік астраханаўскай групы лесазаводаў, т. **Баранаў, т. Казімірчык** — гомельскі лесакамбінат імя Гікало, начальнік Лесдрэва СССР т. **Істонін** і т. **Смірнова** — г. Кастрама.

У заключэнне вячэрняга пасяджэння з вялікай прамовай выступіў тав. **Гершон.**

Выдатнікі сельскай гаспадаркі БССР у „Звяздзе“

Учора ў рэдакцыі газеты «Звязда» адбылася нарада выдатнікаў сельскай гаспадаркі БССР. Лепшыя майстры высокіх ураджаяў падзяліліся вопытам барацьбы за павышэнне ўраджайнасці калгасных палёў.

З вялікай увагай нарада заслухала выступленне таварыша **Бэйне Сяргея Осіпавіча** — старшыні калгаса «Чырвоны партызан», Падгайскага сельсовета, Менскага раёна. Сёлета калгас дабіўся ўраджаю ячменю 25 цнт. з гектара, а на асобных участках 27 цэнтнераў, аўса 24 цэнтнеры, жыта 13,5 цнт.

Ініцыятар усебеларускага спаборніцтва трактарных брыгад, член урада, брыгадзір Капыльскай МТС, т. **Зоня Рачок** расказала, як яна арганізавала работу трактарыстаў. Яе брыгада працуе на самай граніцы з капіталістычнай Польшчай. Тав. Рачок і яе брыгада парашылі не адстаць ад лепшых трактарыстаў БССР тт. **Ячменёва** і **Калініна** і даць у будучым годзе не менш 1000 гектараў на кожны трактар ХТЗ.

У нарадзе прымала ўдзел 14 выдатнікаў сельскай гаспадаркі. Таксама прымалі ўдзел намеснік загадчыка сельскагаспадарчым аддзелам ЦК КП(б)Б т. **Гераўкер**, інструктар сельгасаддзела ЦК т. **Каўрыгін**, інструктар ЦК т. **Мамаеў**, намеснік наркома земляробства БССР т. **Кароўнікаў** і намеснік начальніка зернавога кіраўніцтва Наркамзема т. **Шмерліс.**

Прамова тав. Л. М. КАГАНОВІЧА

НА НАРАДЗЕ ПА ПЫТАННЯХ БУДАЎНІЦТВА У ЦК ВКП(б) 13 снежня 1935 г.

Таварышы! Тав. Орджанікідзе ў сваёй прамове ўжо гаварыў аб тых будаўніках, якія тут на нарадзе «прыбедніваліся», намякаючы на тое, што будаўнікам не аддаецца належнай увагі. Няправільнасць гэтага асабліва наглядна, калі ўспомніць, што якраз імена будаўнікі былі і знаходзіліся ў цэнтры ўвагі нашай партыі, совецкай улады і ўсёй совецкай грамадскасці ў перыяд першай пяцігодкі і зараз, у гады другой пяцігодкі. Нездарма-ж тав. Сталін гаварыў аб тым, што «ў перыяд першай пяцігодкі мы здолелі арганізаваць энтузіязм, пафас новага будаўніцтва і дабіліся рашаючых поспехаў». І далей ён сказаў, што ў другой пяцігодцы мы павінны дапоўніць пафас будаўніцтва пафасам асваення новых заводаў. Хіба гэта не з'яўляецца найвялікшай пахвалой будаўнікам, хіба гэта не выражае таго, што будаўнікі былі перадавымі байцамі, якія змагаліся за правядзенне генеральнай лініі партыі, якую мы адстойвалі, адваёўвалі ў барацьбе з класавымі ворагамі і ў барацьбе з іх агентурай у нашых радах? Невыпадкова-ж, што не толькі многа будаўнікоў узнагароджаны ордэнамі, але і тое, што аднымі з першых у Совецкім Саюзе былі ўзнагароджаны ордэнамі імена будаўнікі нашай соцыялістычнай індустрыі.

Галасы — Правільна!

Орджанікідзе — Правільна, правільна.

Кагановіч — Совецкія будаўнікі былі непасрэднымі выканаўцамі найвялікшага плана ў сусветнай гісторыі, плана перабудовы велізарнай, але адсталай краіны, у краіну перадавую.

Будаўнікі паказалі на канкрэтных справах, што яны здольны рабіць цуды, тварыць вялікія справы. Будаўнікі маглі гэта зрабіць таму, што яны аказаліся вернымі сынамі нашай соцыялістычнай радзімы. Таму, што яны пачувалі сябе бальшэвікамі партыйнымі і беспартыйнымі, таму, што яны кіраваліся, натхняліся ленінскай партыяй і першым вялікім будаўніком — таварышам Сталіным! (**Удзельнікі нарады наладжваюць бурную авацыю тав. Сталіну**).

Кагановіч — Мы ўспамінаем аб мінулых і сённяшніх гераічных справах не для таго, каб растаяць у сентыментальным умілённі, а для таго, каб лепш мабілізавацца, падрыхтавацца да далейшай барацьбы, каб крытычна разабраць і ...

уласных недахопаў, якіх яшчэ так многа.

Галасы — Правільна.

Кагановіч — Адсюль і пойдзе лепшае скарыстанне механізмаў, правільнае, эканомнае расходванне матэрыялаў.

Чыгуначнікі не маюць права рабіць скідку на свае спецыфічныя асаблівасці і змякчаць тую крытыку, тыя ўстаноўкі, якія былі і ў дакладах, і ў прамове тав. Орджанікідзе.

Іменна таму, што чыгуначнае будаўніцтва мае некаторыя спецыфічныя асаблівасці, іменна таму, што чыгуначнае будаўніцтва раскідана на дзесяткі тысяч кіламетраў па ўсяму Совецкаму Саюзу ад Ціхага акіяна і да Чорнага мора, іменна таму, што чыгуначнае будаўніцтва трудней паддаецца арганізацыі, — іменна таму мы павінны з асаблівай астратой прымяніць да чыгуначнага будаўніцтва ўсе меры лепшай, узорнай арганізацыі будаўнічых работ, бо ў чыгуначнікаў **арганізацыя справы** адыгрывае яшчэ большую ролю, чым у прамысловасці.

Больш, чым дзе-б там ні было, на чыгуначным будаўніцтве пануе «вяскоўшчына», я гавару аб старой вяскоўшчыне. Новая вёска — яна другая. Новая калгасная вёска па сваёй механізацыі, па механізацыі работ з трактарамі і камбайнамі, яна, бадай, нават абагнала будаўнічую справу, у асаблівасці на чыгуначным транспарце. (**Апладысменты**).

Калі я гавару аб «вяскоўшчыне», я гавару аб старой вёсцы.

Орджанікідзе — Аб дарэволюцыйнай вёсцы.

Кагановіч — Аб дарэволюцыйнай вёсцы. Я гавару аб «вяскоўшчыне», якая выражаецца не толькі ў тым, што ў нас працуюць людзі, нядаўна прышоўшыя з вёскі, а ў падыходзе, у навыку, у маруднасці і раскіданасці работ. Я маю на ўвазе больш чыгуначнае будаўніцтва, але думаю, што работнікі іншых галін будаўніцтва скажуць, што ў іх элементы «вяскоўшчыны» таксама моцныя. Трэба-ж адкрыта сказаць, што частка аднаасобнікаў і нават частка кулацкіх элементаў знаходзілі сабе на чыгунцы «паласу адчужэння ад калектывізацыі». (**Смех**).

Орджанікідзе — Правільна.

Кагановіч — Да раскіданасці чыгуначнага будаўніцтва дадаюцца дрэнныя, старыя навыкі чыгуначнага будаўніцтва.

У гэтых адносінах прамысловыя будаўнікі маюць некаторыя пера...

ганізацыя работ. На жаль, на чыгуначным транспарце да «вяскоўшчыны» далучыліся дарэволюцыйныя «традыцыі» будаўніцтва чыгунак. Гэтымі традыцыямі заражаюцца і настойкія комуністы-будаўнікі, якія не ў сілах перабудаваць работу па-новаму. Вось чаму, таварышы, на чыгуначным транспарце асабліва востра стаяць пытанні арганізацыі работ, якасці кіраўніцтва.

Перад намі на новым этапе разгортвання будаўніцтва стаяць наступныя тры асноўныя задачы:

Першая — даць новую, лепшую, індустрыяльную сістэму арганізацыі работ.

Другая — даць механізацыю, палепшыць скарыстанне механізмаў і матэрыялаў, разгарнуць будаўнічую індустрыю.

Трэцяя — узняць на новую вы...

ласць, натуральна, хоча мець чыгуначную будоўлю. Калі пайсці па гэтай лініі, то трэба пачынаць аднначасова будаўніцтва соцень кавалачкаў і ні адзін к канцу года не пабудаваць. Вось чаму неабходна зараз і ў будучым канцэнтраваць чыгуначнае будаўніцтва і будаваць хутчэй, танней і якасцю лепш. Першых поспехаў у гэтым годзе нам удалося дабіцца толькі таму, што, згодна пастановы ЦК і СНК, па прапанове таварыша Сталіна, мы сканцэнтравалі будаўніцтва, забяспечылі выдзеленыя будоўлі механізмамі, матэрыяламі, кваліфікаванай рабочай сілай.

Толькі такая канцэнтрацыя работ на будаўніцтве другіх пуцей Валуйкі—Балашоў—Пенза дала магчымасць за 4 месяцы гэтага года зрабіць у два разы больш, ...

сістэмы работ, і ў зніжэнні сабекошту.

Вось чаму пытанне арганізацыі будаўнічых работ, у асаблівасці на чыгуначным транспарце, дзе старая «вяскоўшчына» пануе ва ўсю, набывае асаблівае значэнне. На чыгуначным будаўніцтве нагляд, кіраўніцтва работамі арганізаваць трудней, чым на пляцоўцы ў 2 кілометры. Трудна арганізаваць нагляд за маленькай групай, за маленькай брыгадай, з якіх адна знаходзіцца на пяцідзесятым кілометры, другая — на шасцідзесятым, а трэцяя — на сямідзесятым. Але тым больш востра стаіць на чыгуначным будаўніцтве задача правільнай арганізацыі работ і кіраўніцтва імі.

Правільная арганізацыя будаўнічых работ, чоткі падзел працы і лепшае скарыстанне найбольш кваліфікаваных рабочых, перабудова сістэмы аплаты працы і паляпшэнне нармавання працы, безумоўна, дадуць нам вялікія поспехі. І тут-то мы павінны ва ўсю скарыстаць узоры работы стаханаўцаў.

Стаханаўскі рух на чыгуначным будаўніцтве разгарнуўся менш, чым сярод машыністаў, саставіцеляў, кандуктароў. Але ўжо ёсць бліскучыя ўзоры работы стаханаўцаў-будаўнікоў і не толькі на земляных работах ці на кладцы цэглы, але і па рабоце экскаватараў. Экскаватары скарыстоўваюцца ў нас вельмі дрэнна. Нядаўна ўрад прымаў камбайнераў, якія паказалі ўзоры скарыстання гэтых складаных уборачных машын. Узораў добрага скарыстання экскаватараў вельмі мала. Тым каштоўней прыклад стаханаўца Ягудзіна на будаўніцтве другіх пуцей Валуйкі—Балашоў, які давёў выпрацоўку аднаго экскаватара да 4.800 кубаметраў зямлі ў суткі пры норме ў 2.600 кубаметраў.

Узоры скарыстання экскаватараў, даныя тав. Ягудзіным, трэба як мага больш пашырыць і на астатніх экскаватаршчыкаў.

2. ПЫТАННІ МЕХАНІЗАЦЫІ І СНАБЖЭННЯ

Вядома, таварышы, побач з лепшай арганізацыяй працы, побач з лепшай арганізацыяй работ неабходна ўсямерна фарсіраваць, — і гэта прадугледжваецца разданым вам праектам пастановы, — механізацыю будаўнічых работ. Гэту механізацыю неабходна ўкараняць не толькі ў выглядзе буйных экскаватараў, буйных пад'ёмнікаў, складаных машын, але і ў выглядзе невялікіх механізмаў і прасцейшых прыстасаванняў. Неабходна мець экскаватары розных тыпаў для розных работ. Бо нельга-ж прымяняць для невялікіх пуцявых работ на тых ці іншых станцыях буйныя экскаватары. Трэба мець і малакаўшовыя універсальныя экскаватары, павялічыўшы ў гэтым годзе іх выпуск.

Для чыгуначнага будаўніцтва неабходна, у прыватнасці, мець перасоўныя механізмы — лёгкія пераносныя пад'ёмныя краны, транспарцёры, перасоўныя — магутнасцю ад 5 да 16 клвт.—электрастанцыі. У нас работа перасоўная і прымяненне стацыянарных механізмаў выклікае лішнія расходы на іх устаноўку, на будаўніцтва для іх памяшканняў і інш.

І, нарэшце, у нас на транспарце з асаблівай вострасцю стаіць пытанне аб кар'ернай гаспадарцы. Гэта пытанне стаіць востра для ўсіх будоўляў, аб гэтым гаварылася на нарадзе. Але для чыгу...

шага матэрыялу. Справа снабжэння будоўляў матэрыяламі павінна быць у корані палепшана. Спасылкі на нястачу будматэрыялаў часта прыкрываюць проста дрэнную арганізацыю снабжэння. Матэрыялаў у нас усё-ж нямала, але іх нясвоечасова і някомплексна падаюць. Падаюць не туды, куды трэба, а часта і раскрадваюць. Трэба арганізаваць рэалізацыю адпушчаных фондаў будматэрыялаў, своечасова і комплексна іх дастаўляць на будоўлі эканомна іх расходваць, рашуча прасякаць раскрадванне і разбазарванне матэрыялаў. На жаль, вельмі многа тут недахопаў, іменна суб'ектыўнага характару.

Зразумела, пры велізарным разгортванні будаўніцтва яшчэ не хапае ўдосталь будматэрыялаў. Прыходзіцца размяркоўваць фонды, устанаўляць жорсткія нормы і абмяжоўваць спажыванне. Аднак, мы ўпэўнены, што з прычыны росту нашай гаспадаркі, мы ў бліжэйшы перыяд знішчым у снабжэнні будматэрыяламі «картачную сістэму», як мы яе паспяхова скасавалі на хлеб, мяса, цукар, на чыгун і іншыя прадукты. (**Бурныя апладысменты**). Ужо ў 1936 годзе мы разгорнем яшчэ большую вытворчасць будматэрыялаў, і яны ў нас будуць. Але нельга ствараць ілюзіі адносна таго, што ўжо ў 1936 годзе снабжэнне пойдзе гладка, без ...

ху паяздоў. Насып палатна чыгункі павінен быць такі, каб яго не размыла ўвесну. Водаснабжэнне павінна быць праведзена так, каб бесперабойна абслугоўваць усе патрэбнасці, і т. п.

На чыгуначным транспарце многа грамадзянскіх пабудаванняў. У гэтым годзе толькі на адно жыллёвае будаўніцтва асігнуецца 400 з лішкам мільёнаў рублёў. Мы павінны ўзняць якасць будаўніцтва, і гэта ў асаблівасці адносіцца да будаўніцтва жыллёвых пабудаванняў, тых пабудаванняў, якія непасрэдна абслугоўваюць рабочых, працоўных. Гэта ўжо адносіцца да ўсіх, у асаблівасці да будаўнікоў гарадоў. Тут тав. Хрушчоў падрабязна і добра гаварыў аб задачах будаўніцтва ў гарадах і развіцці будаўнічай індустрыі. З гэтага пункту гледжання я хачу падкрэсліць асаблівую важнасць далейшага ўзняцця культуры дзесятніка, прараба, інжынера, архітэктара.

Некалькі слоў аб нашых архітэктарах. Яны да рэволюцыі не будавалі ў такіх маштабах і ў такіх размерах, як ім прыходзіцца праектаваць і будаваць цяпер. Да рэволюцыі архітэктары пераважна праектавалі больш за ўсё індывідуальныя пабудовы, асабнякі ці паасобныя грамадскія будынкі, астатнія дамы былі дамамі камерцыйнага парадку. Яны будаваліся большай часткай без архітэктурных праектаў. Зараз архітэктарам даюцца заказы на архітэктурнае праектаванне большасці будуючыхся дамоў. Павінен сказаць, што за апошнія гады разам з ростам краіны выраслі архітэктары. Побач з самымі вопытнымі архітэктарамі падняліся новыя кадры, кадры маладых таленавітых архітэктараў. Але буйнейшым недахопам у рабоце архітэктараў з'яўляецца тое, што яны, звяртаючы вялікую ўвагу на знадворнае афармленне, хоць і тут яшчэ вельмі многа недахопаў, зусім недастаткова звяртаюць увагі на ўнутраны бок будаўніцтва, на арганізацыю дома ўнутры, на афармленне кватэр, на якасць будаўніцтва. Нельга цярпець такога становішча, калі дом знадворна, з фасада афармлен добра, а ўнутры чорт ведае, што робіцца: жыць у ім нязручна, размяшчэнне пакояў, лесніц, калідораў зроблена няправільна і т. п.

Будаўнікі-інжынеры і начальнікі будаўніцтваў нясуць поўную віну за недахопы работы архітэктараў. Да гэтага часу адносіны да архітэктара з боку інжынераў і начальнікаў будаўніцтваў неўрэгуляваны. Праектаванне не канчае, а толькі пачынае ўдзел архітэктара ў будаўніцтве. Архітэктар зацікаўлен у тым, каб дом ...

...партыяй і першым вялікім ...нікам — таварышам Сталі... (Удзельнікі нарады наладж... бурную авацыю тав. Сталі...)

...гановіч — Мы ўспамінаем аб ...ніх і сёнешніх герaічных ...не для таго, каб растаяць у ...ментальным уміленні, а для ...каб лепш мабілізавацца, пад... ...вацца да далейшай барацьбы, ...каб крытычна разабраць і ...уласныя недахопы, якіх ...так многа. Мы павінны ўз... ...наша будаўніцтва на новую ...шую ступень, будаваць вы... ...касна і значна танней. Мы ...ны на справе знішчыць агід... ...дарагоўлю нашых будоўляў, ...шыць усю сістэму арганіза... будаўнічых работ, якая зараз ...велізарнымі недахопамі. ...павінны, як гаварыў таварыш ...лін, да пафаса будаўніцтва ...пафас асваення, пафас ...турнай, граматнай тэхнічнай ...ты, пафас механізацыі, пафас ...узорнай арганізацыі бу... ...нічых работ! (Апладысменты).

Орджанікідзе — Правільна.

Кагановіч — Сістэма совецкай ...гаспадаркі выдатная: нават пры ...буйных недахопах у ар... ...цыі будаўнічых работ, але ...планавай гаспадаркі і ад... ...сці марнатраўства буржуаз... ...канкурэнцыі яна дае магчы... ...будаваць хутка і будаваць ...пяхова.

...жаце сабе ўявіць, якіх велі... ...ных рэзультатаў мы дасягнем, ...да пераваг сістэмы совецкай ...гаспадаркі мы дадамо яшчэ леп... ...арганізацыю працы і гаспа... ...калі мы да сістэмы совец... ...гаспадаркі дадамо яшчэ апош... ...слова тэхнікі ў будаўніцтве, ...нічную культуру, калі мы ...мем тэхнічны ўзровень, куль... ...нашых будаўнічых кадраў. ...шая нарада выходзіць за рам... ...звычайнай бягучай нарады. Мы ...ны спалучыць бягучыя за... ...сёнешняга дня з перспек... ...нымі задачамі, павінны паста... ...новыя вехі ў будаўнічай ...ве ў адпаведнасці з тымі ...льёзнымі задачамі, якія за... ...стаяць перад усёй соцыялі... ...чнай гаспадаркай.

...та спалучэнне бягучых задач ...задачамі заўтрашняга дня ...нам і даклады тав. Межла... ...і тав. Гінзбурга, і праект па... ...новы, які тут прапанаван. Тав. ...гаварыў ужо, што гэты ...хоць і не зацверджан ...але ў асноўным вызначае ...задачы. Механізацыя гэта ...вугольны камень новага дня ...будаўніцтва. Правільнае ...жанне гэта таксама адна з ...умоў правільнага хо... будаўніцтва. Але, таварышы, ...пажару сёнешніх задач ля...

...ніцтва скажуць, што ў іх элементы «вяскоўшчыны» таксама моцныя. Трэба-ж адкрыта сказаць, што частка аднаасобнікаў і нават частка кулацкіх элементаў знаходзілі сабе на чыгунцы «паласу адчужэння ад калектывізацыі». (Смех).

Орджанікідзе — Правільна.

Кагановіч — Да раскіданасці чыгуначнага будаўніцтва дадаюцца дрэнныя, старыя навыкі чыгуначнага будаўніцтва.

У гэтых адносінах прамысловыя будаўнікі маюць некаторыя перавагі перад чыгуначнымі. Да рэволюцыі не было такога гіганцкага размаху прамысловага будаўніцтва, як зараз. Будаўніцтва чыгунак і да рэволюцыі было параўнаўча вялікае. Прамысловыя будаўнікі не маюць за сабой такога грузу старых дарэволюцыйных традыцый, якія цягнуць іх назад, як маюць чыгуначныя будаўнікі.

У дарэволюцыйным будаўніцтве чыгунак быў, вядома, і станоўчы вопыт, які мы павінны выкарыстаць, але вы ведаеце вельмі добра, што ў практыцы старога будаўніцтва чыгунак было вельмі многа дрэннага, былі старога тыпу падрадчыкі, была нягодная, саматужная, растачыцельная ар-

...му, таварышы, на чыгуначным транспарце асабліва востра стаяць пытанні арганізацыі работ, якасці кіраўніцтва.

Перад намі на новым этапе разгортвання будаўніцтва стаяць наступныя тры асноўныя задачы:

Першая — даць новую, лепшую, індустрыяльную сістэму арганізацыі работ.

Другая — даць механізацыю, палепшыць скарыстанне механізмаў і матэрыялаў, разгарнуць будаўнічую індустрыю.

Трэцяя — узняць на новую вышыню праблему будаўнічых кадраў, іх падбору, замацавання, вырошчвання, павысіць іх тэхнічную і арганізатарскую кваліфікацыю, абучыць іх апошнім дасягненням будаўнічай тэхнікі на аснове шырокага разгортвання стаханаўскага руху.

Ад вырашэння гэтых трох асноўных задач залежаць выкананне планаў будаўніцтва ва ўстаноўленыя тэрміны, якасць будаўніцтва і сабекошт. Урэшце ўсе недахопы нашага будаўніцтва — дрэнная якасць, рост сабекошту, зацягванне тэрмінаў—адбываецца іменна з-за гэтых асноўных прычын: дрэннай арганізацыі работ, дрэннага скарыстання механізмаў і недахватаў значнай часткі будаўнічых кадраў.

1. ПЫТАННІ АРГАНІЗАЦЫІ БУДАЎНІЧЫХ РАБОТ

Арганізацыя будаўнічых работ пачынаецца перш за ўсё з правільнай арганізацыі праектавання. Я павінен тут, таварышы, адкрыта сказаць, што ў галіне праектавання на чыгуначным будаўніцтве справа абстаіць горш, чым у іншых галінах будаўніцтва. Гэта адбываецца не таму, што чыгуначнае праектаванне больш складанае, а таму, што ў нас вельмі дрэнная сістэма арганізацыі праектавання.

Як правіла, асноўныя праектыроўшчыкі абмяжоўваліся праектаваннем самой трасы, палатна чыгункі.

Тым часам ясна, што праектаванне чыгункі нельга абмежаваць праектаваннем аднаго палатна, адной трасы. Неабходна праектаванне станцый, вузлоў, дэпо, водаспабжэння, жыллёвых і службовых памяшканняў і цэлы рад іншых работ. Да гэтага часу кожную з гэтых галін чыгуначнай гаспадаркі праектавалі розныя арганізацыі. І звычайна атрымлівалася, што праектаванне па палатну скончана, а ўсё астатняе не толькі не гатова, але часта і не пачата. Комплекснага праектавання чыгункі, як адзінага арганізма, не было, ды і зараз яшчэ няма на значнай частцы будоўляў.

(З'яўленне тав. **Сталіна** ў зале сустракаецца бурнымі апладысментамі, якія пераходзяць у авацыю. Усе ўстаюць, крыкі «Ўра». «Няхай жыве тав. Сталін! Ура!»).

Зусім ясна, што, не знішчыўшы гэтых недахопаў у праектаванні,

па зніжэнню сабекошту, па патаненню будаўніцтва.

Праектаванне чыгуначнага будаўніцтва пачынаецца перш за ўсё з вышукальных работ. Калі вышукальныя работы праведзены дрэнна, калі траса намечана няправільна, калі геалагічных вышуканняў няма,—бед пры будаўніцтве чыгункі будзе вельмі многа. А ў нас, я павінен гэта адкрыта сказаць, да сучаснага моманту вышукальная справа арганізавана нездавальняюча. Мы мяркуем склікаць спецыяльную нараду вышукальнікаў чыгуначных ліній. Вышукальнікі самі вядуць вялікую і цяжкую работу, але, не маючы загадзя дадзенага ім чоткага задання, застаючыся доўга без кіраўніцтва, яны трацяць многа часу ўпустую. Перш чым паслаць людзей на вышуканне, трэба ім чотка растлумачыць, што мы ад іх патрабуем, а гэтай устаноўкі яны большай часткай не атрымліваюць. Адсюль бывае і дрэннае праектаванне, адсюль і няправільны напрамак чыгуначных ліній. Потым з-за недаробак і недакладнасцей у вышуканнях прыходзіцца праект мяняць нахаду, у працэсе будаўніцтва, а ўсякія змены абыходзяцца вельмі дорага. Зацяжка і падаражанне работ у першую чаргу выцякае з дрэннай пастаноўкі праектавання, недабраякаснасці праектаў і кашторысаў.

У чыгуначным будаўніцтве была і іншая хвароба — распыленасць па многіх дробных аб'ек...

...тва і будаваць хутчэй, танней і якасцю лепш. Першых поспехаў у гэтым годзе нам удалося дабіцца толькі таму, што, згодна пастановы ЦК і СНК, па прапанове таварыша Сталіна, мы сканцэнтравалі будаўніцтва, забяспечылі выдзеленыя будоўлі, механізмамі, матэрыяламі, кваліфікаванай рабочай сілай.

Толькі такая канцэнтрацыя работ на будаўніцтве другіх пуцей Валуйкі—Балашоў—Пенза дала магчымасць за 4 месяцы гэтага года зрабіць у два разы больш, чым за папярэднія тры гады.

Гэтай будоўлі актыўна, добра дапамагалі тэрытарыяльныя партыйныя і совецкія арганізацыі. Будаўніцтва ліній Караганда — Балхаш, Фастаў — Жытомір — Новаград — Валынск у гэтым годзе ішло больш паспяхова таму, што ў нас былі сканцэнтраваны і матэрыялы, і грашовыя сродкі, і людзі на пэўных участках, таму, што будаўнікам былі пастаўлены чоткія задачы.

Нават будаўніцтва лініі Масква—Данбас, якое рэзка крытыкавалі і правільна крытыкавалі, яно за апошні год ледзь-ледзь палепшылася і па арганізацыі работ, і па зніжэнню сабекошту.

Пытанні арганізацыі саміх будаўнічых работ не зводзяцца к таму, каб стварыць падрадныя арганізацыі, гаспадарча-разрахунковыя будаўнічыя трэсты. Прапанова аб стварэнні падрадных арганізацый зусім правільная і своечасовая. Ажыццяўленне яе ўнясе культуру ў будаўніцтве, замацуе кадры, дазволіць больш механізаваць будаўнічыя работы, лепш скарыстаць механізмы. Некаторыя чыгуначнікі-будаўнікі скептычна адносяцца да стварэння падрадніцкіх арганізацый на будаўніцтве чыгунак. Я з імі не згодзен. Іменна таму, што такія будаўніцтвы, як Валуйкі—Балашоў—Пенза, Караганда — Балхаш, «Запжелдорстрой» працавалі больш канцэнтравана, бліжэй падыйшлі па тыпу да гаспадарча-разрахунковай падрадніцкай арганізацыі, ім удалося ў гэтым годзе сёе-тое зрабіць.

Але справа не абмяжоўваецца перабудовай структуры будаўнічых арганізацый. Асноўнае — у паляпшэнні арганізацыі будаўнічых работ унізе. Тав. Вінтэр у апошняй частцы свaёй прамовы па пытанню аб стаханаўскім руху быў зусім праў, крытыкуючы дрэнную арганізацыю працы на нашых будоўлях. Стаханаўскі рух паказвае, што мы і на існуючым узроўні механізацыі, але пры правільнай арганізацыі і падзеле працы, пры некаторай змене тэхналагічнага працэсу, можам дасягнуць велізарных поспехаў і ў прадукцыйнасці, і ў паляпшэнні

Для чыгуначнага будаўніцтва неабходна, у прыватнасці, мець перасоўныя механізмы — лёгкія пераносныя пад'ёмныя краны, транспарцёры, перасоўныя — магутнасцю ад 5 да 16 клвт.—электрастанцыі. У нас работа перасоўная і прымяненне стацыянарных механізмаў выклікае лішнія расходы на іх установку, на будаўніцтва для іх памяшканняў і інш.

І, нарэшце, у нас на транспарце з асаблівай вастрацою стаіць пытанне аб кар'ернай гаспадарцы. Гэта пытанне стаіць востра для ўсіх будоўляў, аб гэтым гаварылася на нарадзе. Але для чыгуначнага транспарту, які разгортвае рэканструкцыю пуці, для чаго патрэбуецца велізарная колькасць шчэбню, баласту і іншых матэрыялаў, — гэта надзённейшае важнейшае пытанне. Арганізавана кар'ерная гаспадарка дрэнна. Адзін час захапляліся буйнымі кар'ерамі, сярэднята і невялікага тыпу кар'ераў не арганізоўвалі. Мы павінны зараз побач з буйнымі кар'ерамі арганізаваць сярэднія, а сям-там і невялікія кар'еры.

Многія выступаўшыя на нарадзе гаварылі аб матэрыяльным снабжэнні будаўніцтваў. На будоўлі часамі больш лёгка, чым на заводзе, на фабрыцы, глядзець на тое, што не хапае таго ці ін...

...разгортванні будаўніцтва яшчэ не хапае ўдосталь будматэрыялаў. Прыходзіцца размяркоўваць фонды, устанаўляць жорсткія нормы і абмяжоўваць спажыванне. Аднак, мы ўпэўнены, што з прычыны росту нашай гаспадаркі, мы ў бліжэйшы перыяд знішчым у снабжэнні будматэрыяламі «картачную сістэму», як мы яе паспяхова скасавалі на хлеб, мяса, цукар, на чыгун і іншыя прадукты. (**Бурныя апладысменты**). Ужо ў 1936 годзе мы разгорнем яшчэ большую вытворчасць будматэрыялаў, і яны ў нас будуць. Але нельга ствараць ілюзіі адносна таго, што ўжо ў 1936 годзе снабжэнне пойдзе гладка, без затрудненняў. Вось чаму мы павінны і ў справе матэрыяльнага снабжэння націскаць на тое, каб лепш планаваць матэрыялы, каб колькасць гэтых матэрыялаў супадала з планамі будаўніцтва, каб не было такога становішча, калі будаўніцтва запісана ў план, грошы на яго адпушчаны, а матэрыялаў не даюць, спадзяюцца на тое, што як-небудзь выцягнуць. Гэта няправільна. Трэба забяспечваць кожны тытул работ і грашовыя асігнаванні адпаведнай колькасцю матэрыялаў; інакш немінуча падаражанне будаўніцтва, інакш немінуча зацягванне будаўніцтва, інакш немінуча «барадатае» і нават сівабародае будаўніцтва. (**Ажыўленне ў зале**).

3. ПЫТАННЕ БУДАЎНІЧЫХ КАДРАЎ

Зусім правільная прапанова аб тым, што трэба ствараць пастаянныя кадры рабочых. Гэтаму павінна дапамагчы стварэнне спецыяльных будаўнічых арганізацый, будаўнічых трэстаў. Калі мы створым будаўнічыя трэсты, мы пастараемся, каб у кожным з іх былі падабраны, вырашчаны, замацаваны хоць не поўная колькасць патрэбных рабочых, але асноўны касцяк іх, які будзе арганізуючым, цэментуючым ядром на будоўлі.

Маючы, напрыклад, касцяк кваліфікаваных экскаватаршчыкаў, наладўчыўшыхся землякопаў, спецыялізаваўшыхся работнікаў па штучных пабудаваннях і інш., мы зробім іх арганізатарамі сезоннікаў, і гэтыя сезоннікі будуць працаваць куды лепш. Вось чаму пытанне аб арганізацыі пастаянных кадраў стаіць вельмі востра. Яно асабліва востра стаіць у адносінах да каманднага складу будаўніцтваў. На чыгуначным транспарце мы маем значную колькасць добрых, вопытных будаўнікоў, якія не дрэнна працуюць, разумеюць справу. Але яны адчуваюць сябе неяк няўстойліва — канчаеш паспяхова будаўніцтва ў гэтым годзе, куды-то цябе пашлюць на будучы год, у якіх умовах прыдзецца працаваць і дзе застанецца сям'я. Адсюль імкненне ў найменш устойлівых замацавацца ў Маскве, у разбухшых праектных арганізацыях і т. п. Менш непакойна ўстроіцца дзе-небудзь у цэнтры, у крайнім выпадку перайсці на эксплаатацыю імі пабудаванай чыгункі, а не перакідвацца на новае месца, можа, на далёкую акраіну. Мы павінны камандзіраў-будаўнікоў больш згуртоўваць ідэйна і палітычна. Трэба таксама зацікавіць іх матэрыяльна: палепшыць жыллёвыя ўмовы, наладзіць культурна-бытавое абслугоўванне на будоўлях, перабудаваць іх заработную плату. Вельмі востра стаіць задача павышэння кваліфікацыі, культурнага ўзроўню, тэхнічнай граматнасці часткі адстаўшых будаўнічых кадраў. На чыгуначным транспарце вельмі многа бед адбываецца з-за недастатковай граматнасці ніжэйшага, сярэдняга і нават вышэйшага каманднага саставу. Здавалася-б палатно чыгункі — параўнаўча простая рэч. На справе — вельмі многа складаных пытанняў. Трэба ведаць, дзе і як іменна паставіць тое ці іншае штучнае пабудаванне. Трэба забяспечыць, каб мост быў пабудован моцна, каб ён адпавядаў усім патрабаванням, якія прад'яўляюць да яго ўмовы дадзенага ўчастка, вытрымліваючы цяжкія саставы пры вялікіх хуткасцях ру-

...тва, на арганізацыю дома ўнутры, на афармленне кватэр, на якасць будаўніцтва. Нельга цярпець такога становішча, калі дом знадворна, з фасада аформлен добра, а ўнутры чорт ведае, што робіцца: жыць у ім нязручна, размяшчэнне пакояў, лесніц, карыдораў зроблена няправільна і т. п.

Будаўнікі-інжынеры і начальнікі будаўніцтваў нясуць пэўную віну за недахопы работы архітэктараў. Да гэтага часу адносіны да архітэктара з боку інжынераў і начальнікаў будаўніцтваў неўрэгуляваны. Праектаванне не канчае, а толькі пачынае ўдзел архітэктара ў будаўніцтве. Архітэктар зацікаўлен у тым, каб дом будаваўся іменна так, як праектаваўся, і нагляд архітэктара можа і павінен забяспечыць высокую якасць будоўлі з пункту гледжання як унутранога, так і знадворнага яе афармлення.

Новы этап соцыялістычнага будаўніцтва, задачы паляпшэння абслугоўвання працоўных мас патрабуюць ад будаўнікоў далейшага паляпшэння іх работ. Зроблена, пабудавана многа, але яшчэ большае будаўніцтва наперадзе. Цяпер не толькі гарады перабудоўваюцца, але і наша калгасная вёска хоча будавацца па-культурнаму, па-новаму.

У асаблівасці вялікае будаўніцтва мае быць у чыгуначнай гаспадарцы. Тав. **Сталін** гаварыў аб вялікім значэнні чыгунак для існавання і развіцця нашай совецкай дзяржавы.

Мы ў гэтым годзе здаем у пастаянную і часовую эксплаатацыю каля 5 тыс. кілометраў новых і другіх пуцей, але яшчэ больш шырокае разгортванне будаўніцтва прадстаіць нам у бліжэйшыя гады. Працаваць на будоўлі, будаваць новае — гэта вельмі ўдзячная задача, і тое, што побач з праведзенымі ЦК ВКП(б) і ўрадам нарадамі стаханаўцаў, камбайнераў, бавоўнаробаў, побач з гэтымі нарадамі лепшых людзей нашай вялікай радзімы, склікана нарада будаўнікоў, — гэта якраз паказвае, што будаўнікі і зараз знаходзяцца ў цэнтры нашай увагі і павінны быць у перадавых радах будаўнікоў соцыялізма.

Вялікі гонар — працаваць будаўніком у краіне будуючагася соцыялізма.

Пасля гэтай нарады і рашэнняў, якія прыме на аснове ўліку вашых думак, вашага вопыту Цэнтральны Камітэт нашай партыі і Соўнарком, будаўнікі, таксама як і ў гады першай пяцігодкі дадуць, пад кіраўніцтвам партыі і таварыша **Сталіна**, новыя ўзоры пафасу будаўніцтва і асваення, узоры гераічнай стаханаўскай працы і высокаякаснага будаўніцтва!

(Доўганезмаўкальныя бурныя апладысменты. Усе ўстаюць. З залы раздаюцца воклічы: «Няхай жыве таварыш СТАЛІН і яго верны саратнік тав. КАГАНОВІЧ! Ура!». Зала падхапляе гучнае ўра і наладжвае авацыю тав. СТАЛІНУ).

ЯПОНА-МАНЧЖУРСКАЯ ПРАВАКАЦЫЯ НА ГРАНІЦЫ З МАНГОЛІЯЙ

УЛАН-БАТОР, 19 снежня. (БЕЛТА). Згодна атрыманых вестак, 18 снежня недалёка ад мангольскай пагранічнай заставы Булун-Дэрсун, на паўднёвы захад ад возера Буір-Нор, з'явіўся японскі грузавік, у якім знаходзілася каля 20 японскіх салдат. Пасля таго, як мангольскія пагранічнікі сігналамі паказалі яму, што ён знаходзіцца на мангольскай тэрыторыі, грузавік вярнуўся назад на тэрыторыю Манчжоу-Го.

19 снежня ў 9 гадзін раніцы да памянёнай заставы Булун-Дэрсун прыбыла 10 машын, з якіх адна легкавая і адна санітарная. У легкавой машыне былі два японскія афіцэры і адзін рускі — белагвардзеец. На грузавіках было прыблізна па 25 узброеных салдат. Пры атрадзе было 5 кулямётаў. Прыбыўшыя акружылі заставу і без усякага папярэджання адкрылі агонь з кулямётаў па цырыках (салдатах), якія знаходзіліся на заставе.

З прычыны меўшагася ў начальніка заставы загаду рабіць усё магчымае для таго, каб унікнуць рыхтуючайся правакацыі з япона-манчжурскага боку, начальнік заставы даў распараджэнне пагранічнікам адступіць. Гэта не спыніла, аднак, японскага агню, у рэзультаце якога з мангольскага боку было некалькі забітых.

Лік забітых невядомы. Дакладна ўстаноўлена, што забіт памочнік начальніка заставы і два цырыкі. Прыняты меры для далейшага высвятлення падрабязнасці японскага налёту.

Вестка аб новым правакацыйным нападзе японцаў на мангольскую тэрыторыю выклікала глыбокае абурэнне ў Улан-Баторы (сталіца МНР).

ВАКОЛ АНГЛА-ФРАНЦУЗСКАГА ПРАЕКТУ - ПАДЗЕЛУ АБІСІНІІ

ПРЫЧЫНА АДСТАЎКІ ХОРА

ЛОНДАН, 19 снежня. (БЕЛТА). Апазіцыйны друк рэзка выступае супроць урада ў сувязі з адстаўкай міністра замежных спраў Хора. «Манчэстэр гардыен» указвае, што ўрад, знайшоўшы казла адпушчэння, не пазбавіў сябе ад віны. «Дэйлі геральд» падкрэслівае, што габінет адобрыў парыжскія прапановы пад уплывам прэм'ера Балдуіна.

Як паведамляе газета «Морнінг пост», рашэнне аб адстаўцы Хора было прынята ў сувязі з пагрозай уваходзячых ва ўрад нацыянал-лібералаў выйсці ў адстаўку, калі парыжскі план не будзе адхілен. Было вядома таксама, — прадаўжае газета, — што іх прыкладу паследуюць нацыянал-лейбарысцкія міністры і некаторыя з больш маладых міністраў — кансерватараў.

***

ЛОНДАН, 19 снежня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, палата абшчын большасцю ў 390 супроць 165 галасоў прыняла формулу давер'я ўраду Балдуіна, унесеную кансерватарам Вінтэртонам і адобраную ўрадам. Рэзалюцыя, унесеная лейбарыстамі, адхілена большасцю 397 супроць 165 галасоў.

***

РЫМ, 19 снежня. (БЕЛТА). Адстаўка Хора зрабіла тут вялікае ўражанне. Не гледзячы на тое, што праект Лаваля — Хора падвяргаўся ў італьянскіх палітычных колах рэзкай крытыцы, тут разлічвалі, што яго можна скарыстаць, каб дабіцца яшчэ большых уступак ці па крайняй меры для выйгрышу часу.

Учарайшае выступленне Ідэна ў Жэневе газета «Месаджэро» ацэньвае, як «няяснае», указваючы, што яно сведчыць аб тым, што англійскі міністр «зусім не хоча лаяльнага і справядлівага вырашэння італа-абісінскага канфлікту».

НАРАСТАЕ ПАГРОЗА УРАДУ ЛАВАЛЯ

УХОД ЭРЫО З ПАСТА КІРАЎНІКА ПАРТЫІ РАДЫКАЛАЎ

ПАРЫЖ. 19 снежня. (БЕЛТА). Учора на пасяджэнні выканаўчага камітэта партыі радыкалаў абмяркоўвалася пытанне аб знешняй палітыцы. П'ер Кот крытыкаваў праект пагаднення, выпрацаваны Лавалем і Хорам і падкрэсліў небяспекі гэтага праекту для Францыі.

урада. Мне не ўдалося зрабіць гэта і таму я падаю ў адстаўку».

Гэта рашэнне Эрыо выклікала вялікае ўзбуджэнне сярод членаў выканаўчага камітэта партыі. Даладзье ўгаварваў Эрыо адмовіцца ад свайго намеру і падкрэсліў, што пасля

915 СКУР ЗА ЗМЕНУ

18 снежня на гарбарным заводзе «Большэвік» атрымана тэлеграма ад курскага стругальшчыка т. Іванова, з якім спаборнічае парторг першага хромавага цэха стругальшчык **Мілікоўскі**, аб тым, што ён перакрыў выпрацоўку Мілікоўскага і выстругаў за змену 841 скуру.

20 снежня стаханавец **Мілікоўскі** дабіўся новай перамогі. Ён выстругаў за змену 915 свіных скур (норма 275) і перакрыў рэкорд Іванова на 74 скуры.

З. МІНКІН.

ТАВ. А. С. ЛУЧКОЎСКІ ЗАНЕСЕН У КНІГУ ГОНАРУ

Узнагароджаны ордэнам Працоўнага чырвонага сцяга брыгадзір аўтаматнага цэха Новабеліцкай запалкавай фабрыкі «Везувій» т. Лучкоўскі А. С. занесен ў кнігу гонару ЦК саюза рабочых фанернай і запалкавай прамысловасці. Яму і яго сям'і прадастаўлена права бясплатнага наведвання тэатра два разы ў месяц. ЦК профсаюза выдзеліў для т. Лучкоўскага пуцёўку на курорт, а для сям'і — у дом адпачынку.

ШКОЛА Ў БЫЛЫМ ПАЛАЦЫ ГРАФА ЧАПСКАГА

У Станькаве. Дзяржынскага раёна, заканчваюцца работы па рэстаўрацыі былога палаца графа Чапскага. Палац, разбураны ў часе грамадзянскай вайны, прадстаўляў з сябе шэдэўр архітэктуры і мастацкай аддзелкі. Кожная з яго 16 залаў і пакояў мела свой стыль. Палац аднаўляецца цяпер у сваім ранейшым выглядзе. У прыватнасці, захаваны стыль паляўнічага пакою з комінам з гравіраванага мрамару, дубовы пакой, ружовая зала і т. д. Палац акружаны лесам і прыгожым паркам з 300 дрэў, завезеных сюды графам Чапскім з розных краін Еўропы і Амерыкі, з 15 студзеня запоўняць дзеці мясцовых жыхароў. Тут адкрыта рэспубліканская лясная школа, дзе дзеці змогуць злучыць вучобу з адпачынкам.

РЭЙС САМАЛЁТАЎ АГІТЭСКАДРЫЛЫ ІМЯ М. ГОРКАГА

Самалёты агітэскадрылы імя Максіма Горкага, якія робяць агітрэйс па раёнах БССР, абляцелі 8 раёнаў. Самалёты пабылі ў Асіпавічах, Бабруйску, Рагачове, Слуцку, Копылі. 12 снежня яны вылецелі з Слуцка ў Мазырскую акругу і прызямліліся ў Калінкавічах. З Калінкавіч адзін самалёт, пілатуемы заслужаным лётчыкам Совецкага Саюза т. Паляковым, вылецеў у Петрыкаў і вярнуўся зноў у Калінкавічы 17 снежня.

СІСТЭМА КААПЕРАЦЫІ ІНВАЛІДАЎ ДАТЭРМІНОВА ВЫКАНАЛА ГАДАВЫ ПЛАН

У рапарце на імя тт. **Гікало, Васіловіча, Геладзеда, Чарвякова** Народны камісарыят соцыяльнай забяспекі БССР і Белкаапінсаюз паведамляюць, што сістэма кааперацыі інвалідаў на 18 снежня датэрмінова выканала ўстаноўлены ўрадам план 1935 г. па прамысловасці — на 100,1 проц. і па гандлю — на 100,2 проц. Прырост прадукцыі ў параўнанні з мінулым годам складае 45 проц.

ВЫКАНАЛІ ГАДАВЫ ФІНПЛАН

Менск выканаў датэрмінова гадавы план дзярждаходаў па становішчу на 17 снежня і план мабілізацыі сродкаў IV квартала па становішчу на 19 снежня.

Гарадскі фінансавы аддзел.

ЛЕГКАВЫ АЎТАМАБІЛЬ—ЗА РУБЕЛЬ

ЖЛОБІН, 20 снежня. (БЕЛТА). На білеты 9-й латарэі Асоавіяхіма ў раёне выпаў рад буйных выйгрышаў. Стралок чыгуначнай аховы Муксімаў выйграў легкавы аўтамабіль, або 7.500 руб. Калгаснік арцелі «Рассвет» Кавалёў выйграў легкавую шлюпку або 900 руб. грашыма.

КОРАТКА

(Ад карэспандэнтаў «ЗВЯЗДЫ»).

* **Гукавое кіно** адкрылася ў м. Капаткевічы. Першай была паказана кінокарціна «ЧАПАЕЎ».

* **Добраахвотныя пажарныя дружыны** арганізаваны за час конкурсу советаў на лепшую арганізацыю супроцьпажарнай аховы ў 16 калгасах Аршанскага раёна. Калгасы набылі таксама вялікую колькасць супроцьпажарных прылад.

* **5.000 кніг для калгасных бібліятэк** сабралі піонерскія атрады і органы самакіраўніцтва школ г. Магілева.

* **Рэгулярная зімовая вучоба** пачалася з 15 снежня ў калгасе «Новы шлях», Унаўскага сельсовета (Лёзнянскі раён). Арганізаваны ільнаводчы, жывёлагадоўчы і машынаведчы гурткі.

***

* **50 тыс. рублёў на абсталяванне спартыўных залаў у 22 узорных школах,** у большасці сельскіх, адпусціў Народны камісарыят асветы БССР.

* **Новая аўтамабільная станцыя абслугоўвання** Белдзяржтранса ў Менску ў асноўным закончана. Станцыя з'яўляецца чацвертай у Саюзе.

* **Пленум спартыўна-паляўнічага камітэта БССР** адкрываецца 25 снежня ў малой зале Дома партактыва імя Карла Маркса ў Менску.

ВЫСТАЎКІ, ДАКЛАДЫ І ЎСПАМІНЫ АБ РЭВОЛЮЦЫІ 1905 ГОДА

ГОМЕЛЬ, 19 снежня. (БЕЛТА). У вялікай зале гомельскага дома партактыва арганізавана выстаўка літаратуры і др. матэрыялаў, якія характарызуюць першыя рэвалюцыйныя выступленні рабочых Гомеля і іншых гарадоў. Тыя-ж выстаўкі арганізаваны пры партгабінетах буйнейшых прадпрыемстваў. 17 снежня ў Доме партактыва адбыліся заняткі з палітбяседчыкамі на тэму аб рэвалюцыі 1905 года. Комсамольская арганізацыя абутковай фабрыкі «Праца» рыхтуецца на тэарэтычнай канферэнцыі аб рэвалюцыі 1905 года. На заводзе Гомсельмаш арганізаваны вітрыны па цэхах. На заводзе імя Ланцуцкага ўдзельнікі рэвалюцыі 1905 года тт. Абашкін і Ключкін раскажуць рабочым аб першай забастоўцы рабочых гомельскага вузла.

ЛЕКЦЫІ Ў МЕНСКІМ ДОМЕ ПАРТАКТЫВА

Менскі Дом партактыва з 20 па 28 снежня праводзіць цыкл лекцый і дакладаў аб рэвалюцыі 1905 года для гарадскога і раённага актыва. 20 снежня дырэктар інстытута гісторыі партыі тав. Пассэ прачытае лекцыю на тэму «30-годдзе рэвалюцыі 1905 года і снежаньскага паўстання ў Маскве». 24 снежня аб большэвіцкіх арганізацыях Беларусі ў рэвалюцыі 1905 года прачытае лекцыю тав. Зюзькоў. 27 снежня будзе прачытана лекцыя на тэму «Барацьба большэвікоў супроць дробнабуржуазных партый у рэвалюцыі 1905 года». Апрача гэтага, рад лекцый будзе прачытан прэзідэнтам Акадэміі навук акадэмікам Горыным, акадэмікам Шчарбаковым і інш. Пры Доме партактыва штодзенна праводзіцца кансультацыя для прапагандыстаў аб рэвалюцыі 1905 года. Рыхтуецца вялікая выстаўка гістарычнай і мастацкай літаратуры, плакатаў, фотаздымкаў і іншых матэрыялаў аб рэвалюцыі 1905 года. **(БЕЛТА).**

Газетныя радкі

ГУРТОК ПА ВЫВУЧЭННЮ НЯМЕЦКАЙ МОВЫ Ў СОЎГАСЕ

У соўгасе «Лемніца», Талачынскага раёна, арганізован гурток па вывучэнню нямецкай мовы. Заняткі гуртка наведваюць 22 рабочыя соўгаса і вучні соўгасвуча. Кіруе заняткамі вучань соўгасвуча Цынглер. **(«Калгаснік Талачыншчыны»).**

РЭКАРДЫСТКА «СЛАВА»

Метызаваная карова «Слава», якая вырашчана на ферме трангаса «Большэвік», Аршанскага раёна, сёлета дала 4.139 літраў малака. У мінулым годзе гадавы ўдой «Славы» склаў 4000 літраў. Рэкардыстку даглядае даярка Пашынская. **(«Ленінскі прызыў»).**

НАПЯРЭДАДНІ ПЛЕНУМА ПРАЎЛЕННЯ ССП СССР У МЕНСКУ

Саюз совецкіх пісьменнікаў БССР распачаў падрыхтоўку да надыходзячага 20 студзеня пленума праўлення ССП СССР у Менску.

Сталіца БССР у дні работы пленума прыме святочны выгляд. Спецыяльная камісія з удзелам мастакоў распрацоўвае план упрыгожання вакзала, Дома ўрада і іншых будынкаў, а таксама вуліц.

Да пленума арганізуюцца выстаўкі літаратуры, лепшых работ мастакоў БССР і кіновыстаўка. Да 15 студзеня Дзяржаўнае выдавецтва БССР выдасць «Анталогію рускай паэзіі» і рад навінак мастацкай літаратуры пісьменнікаў БССР і брацкіх рэспублік. Газета «Літаратура і мастацтва» выпусціць пяць спецыяльных нумароў.

Работа пленума будзе заснята Белдзяржкіно. Пасяджэнні пленума будуць транслявацца па радыё. Намечана арганізацыя выступленняў буйнейшых пісьменнікаў СССР ля мікрафона, а таксама радыёканцэртаў з творчасці народаў СССР. Тэатры БССР пакажуць дэлегатам свае дасягненні.

УСЕБЕЛАРУСКАЯ АЛІМПІЯДА МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ РАБОЧЫХ СОЎГАСАЎ

17 студзеня ў Менску адкрыецца першая ўсебеларуская алімпіяда мастацкай самадзейнасці рабочых свінагадоўчых соўгасаў. Алімпіяда працягнецца тры дні. У ёй прымуць удзел каля 80 рабочых і работніц — спевакоў, танцораў, музыкаў, расказчыкаў і т. д. З 25 снежня ва ўсіх соўгасах будуць праводзіцца ўнутрысоўгасныя агляды мастацкай самадзейнасці для адбору на ўсебеларускую алімпіяду.

ЛЫЖНЫ ПАХОД ВІЦЕБСК—МЕНСК У ГОНАР З'ЕЗДА КОМСАМОЛА

ВІЦЕБСК, 19 снежня. (БЕЛТА). У адзнаку X з'езда ВЛКСМ і XI з'езда ЛКСМБ комсамольскі камітэт завода «Чырвоны металіст» імя Кірава арганізуе паход на лыжах па слядах 5 стралковай дывізіі, якая ў 1920 годзе прымала актыўны ўдзел у вызваленні БССР ад белапалякаў.

У дзень адкрыцця XI усебеларускага з'езда ЛКСМБ кіраўцы ўступяць у Менск, дзе адрапартуюць з'езду аб выніках паходу і раскажуць аб поспехах комсамола ў разгортванні стаханаўскага руху. Паход узначальвае стаханавец, комсорг кавальскага цэха тав. Гіндзін. Самаму старэйшаму з удзельнікаў — 20 год.

ШАХМАТНЫ І ШАШАЧНЫ ТУРНІРЫ-ПОЎФІНАЛЫ

19 снежня ўвечары іграўся шосты тур шахматнага і шашачнага турніраў-поўфіналаў на першынства ВЦСПС. Шосты тур па шахматах быў найбольш цікавым і напружаным.

Пасля шасці тураў на першым месцы майстар Юдовіч (6 з шасці сыграных партый) і чэмпіён БССР Сіліч (5 з пяці сыграных партый). За імі Лаўрэнцьеў і Марскі (з $4^1/_2$ з шасці сыграных партый), на пятым месцы — Верасаў.

Па шашках пасля шасці тураў на першым месцы ленінградзец Байкоў (5 з пяці сыграных партый), за ім майстар Глезер (4 з пяці сыграных партый).

20 снежня ўвечары — ігры не было. Сёння — найбольш цікавы дзень турніру. Іграюцца два туры. Чэмпіён БССР Сіліч раніцою іграе з Марскім, увечары з лідэрам турніру—майстрам Юдовічам.

ПАВЕДАМЛЕННІ

22 снежня рэдакцыя **журнала «Большэвіцкі друк»** арганізоўвае сустрэчу рэдактароў фабрычна-заводскіх і транспартных шматтыражак горада Менска з загадчыкамі аддзелаў партыйнага будаўніцтва цэнтральных газет па пытанню асвятлення партыйнага жыцця.

Апрача абмену вопытам будзе зроблен вусны агляд шматтыражкі «Варашылавец» завода імя Варашылава.

Запрашаюцца сакратары парткомаў і парторгі.

Сустрэча адбудзецца ў 6 гадзін вечара ў памяшканні рэдакцыі журнала «Большэвіцкі друк» (Совецкая, 63, 3 паверх).

Рэдакцыя журнала «Большэвіцкі друк».

21 снежня 1935 г. у памяшканні клуба імя VII з'езда профсаюзаў адбудзецца сход партактыва Варашылаўскага раёна, прысвечаны 30-годдзю рэвалюцыі 1905 г.

Сакратары парткомаў павінны атрымаць білеты ў райкоме КП(б)Б, пакой № 7.

Оргбюро Варашылаўскага РК КП(б)Б.

Оргбюро Кагановіцкага райкома КП(б)Б паведамляе, што сход партактыва Кагановіцкага раёна пераносіцца на 23 снежня 1935 года. Сход адбудзецца ў актавай зале Універсітэцкага гарадка (галоўны корпус).

Выданыя білеты сапраўдны на 23 снежня г. г.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

Тэатральная зала клуба металістаў (вул. Кірава, 12 тэл. 25-384)
СПЕКТАКЛІ АБЛАСНОГА ТЭАТРА МУЗКАМЕДЫІ
Заходняй вобласці

ПАДПІСВАЙЦЕСЯ
на 1936 год
на газету

Адкрыта ПАДПІСКА на 1936 год
на штомесячны літаратурна-мастацкі журнал
„ПОЛЫМЯ РЭВОЛЮЦЫІ"

...самалёт. пілатуемы заслужаным лётчыкам Савецкага Саюза т. Паляковым, вылецеў у Петрыкаў і вярнуўся зноў у Калінкавічы 17 снежня.

° Пленум спартыўна-паляўнічага камітэта БССР адкрываецца 25 снежня ў малой зале Дома партактыва імя Карла Маркса ў Менску.

...мінулым годзе гадавы ўдой «Славы» склаў 4000 літраў. Рэкардыстку даглядае даярка Пашынская. («Ленінскі прызыў»).

...кавальскага цэха тав. Гіндзін. Самаму старэйшаму з удзельнікаў — 20 год.

...снежня г. г.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

НАРАСТАЕ ПАГРОЗА ЎРАДУ ЛАВАЛЯ

УХОД ЭРЫО З ПАСТА КІРАЎНІКА ПАРТЫІ РАДЫКАЛАЎ

ПАРЫЖ, 19 снежня. (БЕЛТА). Учора на пасяджэнні выканаўчага камітэта партыі радыкалаў абмяркоўвалася пытанне аб знешняй палітыцы. П'ер Кот крытыкаваў праект пагаднення, выпрацаваны Лавалем і Хорам і падкрэсліў небяспеку гэтага праекту для Францыі.

Эрыо заявіў, што ў якасці главы партыі ён, Эрыо, зробіць усё, каб садзейнічаць дасягненню пагаднення паміж ваюючымі краінамі пры ўмове, што гэта пагадненне будзе грунтавацца на статуце Лігі нацый.

Перад галасаваннем прапанаванай Эрыо рэзалюцыі, дэпутат Відаль заявіў, што неабходна спыніць палітыку «гандлю і барышніцтва». Угледзеўшы ў такой заяве зневажэнне для сябе асабіста, Эрыо заявіў аб сваім уходзе з паста старшыні партыі. Паводле слоў агенцтва Гавас, Эрыо, салідарызуючыся з палітыкай Лаваля, заявіў: «Я прабаваў прымірыць сваё становішча старшыні вялікай партыі са становішчам члена ўрада. Мне не ўдалося зрабіць гэта і таму я падаю ў адстаўку».

Гэта рашэнне Эрыо выклікала вялікае ўзбуджэнне сярод членаў выканаўчага камітэта партыі. Далад'е ўгаварваў Эрыо адмовіцца ад свайго намеру і падкрэсліў што пасля дасягнутага на апошнім з'ездзе адзінства партыі, Эрыо не мае права прыняць такое рашэнне.

Угаворы не падзейнічалі, і Эрыо пакінуў залу пасяджэння выканкома.

Увечары бюро выканкома пастанавіла пачаць тэрміновыя перагаворы аб звароце Эрыо к кіраўніцтву партыяй. Перагаворы пачаліся позна ноччу.

Як указваюць у палітычных колах, з уходам Эрыо ад кіраўніцтва партыяй радыкалаў і радыкал-сацыялістаў ствараецца пагроза таксама і для ўрада Лаваля, паколькі Эрыо ўваходзіць ва ўрад іменна ў якасці главы партыі радыкалаў і радыкал-сацыялістаў.

АБІСІНІЯ АДХІЛІЛА ПРАЕКТ ЛАВАЛЯ—ХОРА

ЛОНДАН, 19 снежня. (БЕЛТА). Абісінскі ўрад уручыў свой адказ на англа-французскія прапановы французскай і англійскай дыпламатычным місіям у Адыс-Абебе. У адказе гаворыцца, што гэтыя прапановы зусім непрымальны для Абісініі. Паводле слоў адказу, тое, што прапануецца Абісініі, горш, чым мандат.

ВОДГУКІ НА ВЫБРАННЕ БЕНЕША ПРЭЗІДЭНТАМ ЧЭХАСЛАВАКІІ

ПРАГА, 19 снежня (БЕЛТА). Выбранне Бенеша прэзідэнтам Чэхаславацкай рэспублікі большасць газет адзначае як «перамогу дэмакратыі» і адзнаку далейшага ўмацавання міру ў Еўропе.

Афіцыёзная «Прагер прэсэ» піша: «Выбранне прэзідэнтам Бенеша з'яўляецца гарантыяй працягу дэмакратычнай унутраной палітыкі і выпрабаванай знешняй палітыкі нашай дзяржавы».

Фашысцкая газета «Паследні ліст» прызнае, што на прэзідэнцкіх выбарах выйгралі левыя, і адзначае, што гэта перамога левых значна спрыяе таму, што «сёння, як ніколі, узмацняецца імкненне да сумесных выступленняў комуністаў і соцыялістаў».

Комуністычная газета «Рудэ права» расцэньвае выбранне Бенеша як першы ўдар па рэакцыі. Аднак, — піша газета, — гэтым барацьба супроць фашызма і рэакцыі толькі пачалася, бо рэакцыя яшчэ не разбіта і рыхтуе новае наступленне на дэмакратычныя правы прапоўнага народу.

Газета заклікае рабочых усіх партый хутка і рашуча згуртаваць свае рады ў аб'яднаным фронце супроць рэакцыі і фашызма.

***

ВАРШАВА, 19 снежня. (БЕЛТА). Урадавы друк прыняў выбранне Бенеша на пост прэзідэнта Чэхаславацкай рэспублікі з нескрываемым халадком. Асабліва нездаволен выбраннем Бенеша кансерватыўны орган польскіх буйных памешчыкаў «Час».

Апазіцыйны друк вітае выбранне Бенеша.

ТЭЛЕГРАМЫ ТТ. КАЛІНІНА, МОЛАТАВА І ЛІТВІНАВА ДОКТАРУ ЭДУАРДУ БЕНЕШУ

З прычыны абрання д-ра Эдуарда Бенеша прэзідэнтам Чэхаславацкай рэспублікі, старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР тав. **Калінін**, старшыня Совета Народных Камісараў СССР т. **Молатаў** і народны камісар па замежных справах тав **Літвінаў** адправілі доктару Бенешу віншавальныя тэлеграмы.

(БЕЛТА).

Тэатральная зала клуба металістаў (вул. Кірава, 12 тэл. 25-384)

СПЕКТАКЛІ АБЛАСНОГА ТЭАТРА МУЗКАМЕДЫІ Заходняй вобласці

22 снежня — ПРЭМ'ЕРА

Пастаянная картка № 17

Стадгардт і Фрымль „РОЗ-МАРИ“

Музкамедыя ў 3-х дзеях і 10 карцінах.

Пачатак роўна ў 8 гадзін вечара.

Прымаюцца заяўкі на калектыўнае наведванне і пастаянныя месцы на ільготных умовах.

Каса адкрыта з 12 да 2 г. дня і з 5 да 9 гадзін вечара.

РЫХТУЕЦЦА »ЯРМАРКА НЕВЕСТ«

Першы Беларускі дзяржаўны тэатр БДТ-1 — Сёння, 21 снежня, ЗЕПІКАДУШША. Пачатак у 8 г. веч. Білеты прадаюцца ў касе тэатра

Гукавы кінотэатр «Пралетарый» — Мастацкі гукавы фільм »Агацці загінуўшага карабля«

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка» — Новы мастацкі фільм Лаўры міс Элен Грэй

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал» — Гукавы фільм ПОЎНАЛЕЦЦЕ

Кіно Спартак — Замежны мастацкі фільм Я ВОЛЬНЫ

Да ведама навучаючыхся школ дарослых

Паступілі на базы ДВБ і рассылаюцца па кнігарнях ДВБ і БАКТ'а

ВІНАГРАДАЎ і СЕЎРУК — Буквар для дарослых. Ц. у перапл. 90 к.

ПАЦЁМКІН і ТЕРАХАЎ — Выкладанне геаграфіі ў пачатковай школе дарослых (метадычны дапаможнік для выкладчыкаў). Ц. 75 к.

Навінкі—падручнікі і кнігі ва беларускай мове

БЕРЭЗАНСКАЯ — Методыка арыфметыкі (для пед-інстытутаў і настаўнікаў сярэдніх школ). Ц. у перапл. 3 р. 25 к.

ПАЎЛОВІЧ — Практыка выкладання прыродазнаўства ў пачатковай школе. Ц. у перапл. 1 р. 75 к.

ТАКСАМА РАССЫЛАЮЦЦА з БАЗ КНІГАСЕКТАРА ДВБ

Д-р АЛЬШВАНГ — Дзіцячая кухня для дзяцей ясельнага ўзросту (дапаможнік для работнікаў аховы маці і дзіцяці). Ц. 60 к.

ПЕРЭЛЬМАН — Жывая матэматыка (рэкамендуецца кожнай школе, бібліятэцы, як забаўная цікавая кніжка з малюнкамі). Ц. у перапл. 2 р. 25 к.

ПАЎСТОЎСКІ — Калхіда (з серыі школьнай літаратуры) Ц. у каленкор. перапл. 2 р. 50 к.

СІЗОЎ — Селекцыя і насенняводства зернавых культур (вучэбны дапаможнік для брыгадзіраў соўгасаў і калгасаў з малюнкамі). Ц. у перапл. 1 р. 50 к.

КАСЦЮКОВІЧ і інш. (Беларускі навукова-даследчы інстытут лясной гаспадаркі). — Рубкі догляду ў дубавых дрэвастанах (рэкамендуецца лесаводам, леспрамгасам і інш.). Ц. 5 р.

КНІГАСЕКТАР ДВБ.

У АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ ЗВАНІЦЕ ПА ТЭЛ. № 21-351.

ПАДПІСВАЙЦЕСЯ на 1936 год на газету „ЗВЯЗДА“.

3 студзеня 1936 г. пачынае выходзіць новы ўсесаюзны, масавы, красачна ілюстраваны двухтыднёвы журнал тэхнічнага выхавання рабочых „СТАХАНОВЕЦ“

У праграме журнала: абмен вопытам па стаханаўскіх метадах работы ў іх сувязі з новай тэхнікай; павышэнне тэхнічнай культуры рабочых і тэхвучоба; тэхнічная кансультацыя. Журнал будзе шырока асвятляць навейшыя дасягненні асноўных галін цяжкай і лёгкай прамысловасці СССР і перадавых капіталістычных краін. Аб'ём нумара — 4 друкаваных аркушы вялікага фармата на паперы лепшай якасці, з красачным афармленнем, з масавым тыражом.

АДКРЫТА ПАДПІСКА НА 1936 год

Падпісная цана: 12 мес. — 12 руб. 6 мес.—6 руб.. 3 мес. — 3 руб

Падпіска прымаецца: Масква, 6, Страстной бульвар, 11, Журнальна-газетным аб'яднаннем, усюды поштай і Саюздрукам

ЖУРГАЗАБ'ЯДНАННЕ.

2-й Савецкай больніцы ПАТРЭБНЫ: вопытны картатэтчык, санітары і санітаркі. За спраўкамі звярачацца ў кантору больніцы.

Згублена круглая пячатка Астрашыцка-Гарадзецкай вытворча-гандлёвай арцелі інвалідаў „Чырвоны партызан“, лічыць несапраўднай.

Згодна пастановы Цэнтрасаюза і Белкаапсаюза, слуцкая міжраённая база Белкаапсаюза ЛІКВІДУЕЦЦА

Усе прэтэнзіі прымаюцца да 25 снежня 1935 г. па адрасу: г. Слуцк, Пакроўскі зав., № 3.

Пасля ўказанага тэрміну ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць.

ОРГБЮРО СЛУЦКАГА АКРСПАЖЫЎСАЮЗА.

Адкрыта ПАДПІСКА на 1936 год на штомесячны літаратурна-мастацкі журнал „ПОЛЫМЯ РЭВОЛЮЦЫІ“ орган праўлення Саюза савецкіх пісьменнікаў БССР.

У журнале змяшчаюцца раманы, апавяданні, паэмы, вершы, драматычныя творы і крытычныя артыкулы буйнейшых савецкіх пісьменнікаў і крытыкаў БССР, пераклады твораў савецкіх пісьменнікаў брацкіх рэспублік, а таксама лепшыя творы пачынаючых пісьменнікаў і літгуртковцаў.

ПАДПІСНАЯ ЦАНА: на год—24 руб., на 6 мес.—12 руб., на 3 мес.—6 руб.; кошт асобнага нумара—2 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА на пошце, аддзяленнямі і магазінамі ДВБ, Саюздрукам, а таксама пісьманосцамі.

КНІГАСЕКТАР ДВБ

ДА ВЕДАМА ВУЧНЯЎ ШКОЛ

ПАСТУПІЛІ НА БАЗЫ КНІГАСЕКТАРА ДВБ і РАССЫЛАЮЦЦА ПА КНІГАРНЯХ ДВБ і БАКТ'а падручнікі НА РУСКАЙ МОВЕ

ФАЛЕЕЎ. — Фізіка, ч. 1-я. Ц. 1 р. 70 к.

БАРАНСКІ. — Фізічная геаграфія СССР, ч. 1-я, з геаграфічнымі картамі). Ц. 1 р. 85 к.

ТЕРЭХАЎ і ЭРДЭЛІ. — Геаграфія, ч. 1-я для 3 кл. (з геаграфічнымі картамі) Ц. 1 р. 50 к.

ВЕРХОЎСКІ. — Неарганічная хімія (з табліцай Мендэлеева). Ц. у каленкор. перапл. 3 р. 75 к.

Праф. ДЭРАТАНІ. — Хрэстаматыя па антычнай літаратуры (том першы Грэчаская літаратура. Для педВНУ) Ц. у каленкор перапл. 5 р. 40 к.

КНІГАСЕКТАР ДВБ.

Арганізаваная лабараторыя аддзела па барацьбе з дамавымі грыбамі пры Цэнтральным доме тэхнікі (ЦДТ) праводзіць:

а) Аналізы паражонай драўніны на прадмет устанаўлення віду і роду дамавых грыбоў.

б) Арганізацыю і правядзенне экспертызы з удзелам віднейшых мясцовых навукова-інжынерна-тэхнічных сіл па абследванню асобных будоўляў з мэтай выяўлення прычын паражэння і мер барацьбы з дамавымі грыбамі.

в) Кансультацыю па пытаннях барацьбы з дамавымі грыбамі.

Усім зацікаўленым арганізацыям, установам і асобам усе матэрыялы і запросы неабходна накіроўваць па адрасу: г. Менск, Комсамольская, 25, Цэнтральны дом тэхнікі, аддзел па барацьбе з дамавымі грыбамі.

ДЫРЭКЦЫЯ ЦДТ.

Беларускае аддзяленне Электрапрома „ВЭТ“, якое, па падставе пастановы СНК БССР за № 1452, з'яўляецца адзінай арганізацыяй па электрыфікацыі прамысловасці і комунальнай гаспадаркі, гэтым паведамляе, што

апошні тэрмін падачы заявак на праектаванне і мантаж электраабсталявання на 1936 г.—28 снежня 1935 г.

Мантаж праводзіцца з электраматэрыялаў заказчыка.

Рэалізацыю фондаў заказчыка бярэ на сябе Электрапром.

Заяўкі прымаюцца: гор. Менск, Савецкая 68, Электрапром і філіяламі ў г. г. Гомель, Віцебск і Магілёў.

ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: Габінет рэдактара — 21-352. Габінет нам. рэдактара — 25-188. Сакратарыят — 20-830. Прамысловы аддзел — 21-356. Аддзел мясцовай інфармацыі—25-189. Партыйны аддзел- 21-353. Сельскагаспадарчы аддзел 21-846. Аддзел асветы, літаратуры і мастацтва — 23-955. Аддзел пісем—21-399. Загадчык выдавецтва — 21-358. Бухгалтэрыя — 21-845. Аддзел аб'яў і тыражны — 21-351. АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: МЕНСК, Савецкая, 63.

Тыраж 99256 экз.

Друкарня газеты «Звязда», Менск, Савецкая, 63.

Уп. Галоўлітбела № К—4523.

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ